

TORS DAG 15 FEBRUARI. NR 7/2018

Studerar
övertygelser
om vaccin
Sidan 5

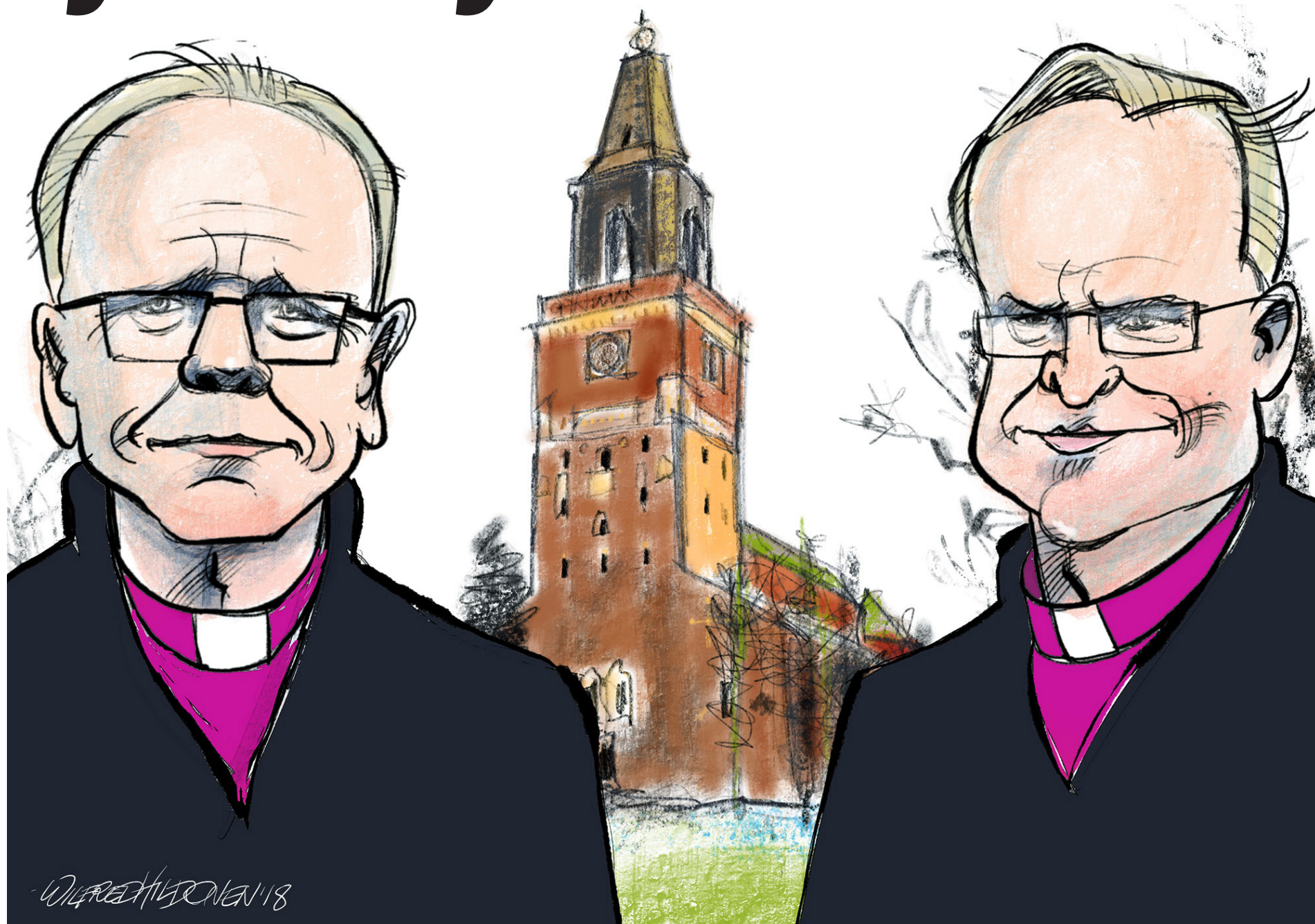
Fatta stora
beslut med
Guds hjälp
Sidan 8

Audas-Kass:
Studentfesten
fick mig att gråta
Sidan 15

► **DENNA VECKA:** LOKALA INSIDOR TILL HELSINGFORS

Bli Vikström eller Luoma kyrkans nya ansikte utåt?

Inför ärkebiskopsvalets andra omgång slår Björn Vikström ur underläge. Frågan blir nu hur de båda kandidaterna ska profilera sig för att väljarna ska se tydliga skillnader mellan dem.

Sidan 4

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Ärkebiskopen och kyrkan

BORGÅBISKOPENS avancemang i ärkebiskopsvalet väcker positivt myller i den finlandssvenska myrstacken. I all sva- nesång kring svenskan i det här landet är det en ljuspunkt att vi minsann har en bra typ som bränner till som ärkebiskopskandidat. I bakhuvudet finns också det långa Vikströmska arvet. Nu hägrar tanken att Björn Vikström också "gör en John" och därför är intresset för valets andra omgång stort, kanske till och med större bland finlandssvenskarna än bland finländarna i gemen. Där är entusiasmen för ärkebiskopsvalet trots allt rätt svalt utanför innekreterna.

MEN DET är naturligtvis så att Björn Vikström är sig själv och ingen annan. Att han i dag står i rampljuset har att göra med hans egna kvalifikationer – precis som hans motkandidat Tapio Luoma är en person med gedigna erfarenheter i kyrkan och med stora personliga förtjänster. Situationen är ny. Valet är nytt. Upplägget dem emellan likaså. Den eviga motsättningen mellan lägren konservativ versus liberal är med förlov sagt både uttjatad och rentav missvisande. Ändå tvingas den mer eller mindre alltid på huvudpersonerna i kyrkliga dramana.

När det gäller Luoma och Vikström har bägge drag som kunde föra dem till den ena eller andra kategorin. Tapio Luoma vill skynda långsamt med samkönade vigslar i kyrkan och ser äktenskapet som en förening mellan man och kvinna. Men om kyrkan beslutar att öppna det för alla så viger också han. Det diskvalificerar honom som hårdnackad konservativ också i de hårdnackat konservativas ögon. Björn Vikströms hållning i frågan är resultatet av ett sökande med Bibeln i handen. Det sågs redan i hans herdabrev *Mer än ord*, och fortsatte fördjupat i *Kärlekens mångfald*, där brottningen gick med kyrkans äktenskapsteologi. Den som vill borde kunna se ambitionsnivån i hans ständiga spegling mot Bibeln.

BÄGGE KANDIDATERNA är öppna, tillgängliga och kommunikativa på ett sätt som gjort dem båda till mediernas favoritbiskopar vid sidan av Kari Mäkinen och Irja Askola. Den främstastkillnaden mellan dem handlar om var de ställer sig i förändringens landskap. Där framstår Luoma som den som väntar in medan Vikström är den som driver på. Luoma ser som dogmatiker trons mönster och traditionens tyngd. Vikström är i sin egenhet hermeneutiker en uttolkare. Hållningarna ger också en vink om vartåt pejlandet går och var kandidaternas största oro finns: inåt mot den egna gruppen eller utanför dess väggar? Luoma pejar mot kyrkflockens kärntrupp, som riskerar splittring i olika falanger. Vikström prövar perspektivet från den periferi där kyrkan tappar alltmer relevans bland folk i gemen.

VAD ÄR det kyrkan behöver mest just nu? Att det trots allt blev en andra omgång i valet ger ett utmärkt tillfälle för att syna den saken konstruktivt. Ärkebiskopen är inte ensam kyrkan. Men samtalet i rond två kunde och borde handla mer om ärkebiskopens roll. I bästa fall gör det kyrkan till vinnare, vem än som väljs i slutändan.

May Wikström är chefredaktör för Kyrkpressen.

PROFILEN: NIHAD SALMAN

"Glöm politiken, be för det som verkligen ligger på Guds hjärta: att människorna blir frälsta."

Möter fientliga attityder

I västerländska kyrkor introduceras Nihad Salman ofta som en broder från Betlehem. Men när det går upp för församlingen att han inte är en messiansk jude, utan en palestinsk pastor, kan attityden förändras. Det har hänt sig att folk stigit upp och gått ut.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

– Först kommer ingen ens på tanken att jag är palestiniert utan alla utgår från att jag är en messiansk jude. Man när jag rättar dem händer det sig att de inte vill höra vad jag har att säga utan går ut. Samma kyrka kan ta sedan applådera en judisk rabbi, som inte ens tror på Jesus, säger **Nihad Salman**.

Han förundras över det har sett i västerländska kyrkor och kristna hem. Han har sett kyrkor där kristna symboler saknats helt. Däremot har han sett menor, den sjuarmade ljusstaken och andra judiska symboler. Till och med Israels flagga.

– En konferens blir inte mera helig av att den får besök av en jude. Vad är det för konferens om besökaren inte ens tror på Jesus? Frågan är om det är bibliskt? Det handlar inte om palestinerna, utan om Bibeln.

Att en del människor generaliserande säger att alla som rör vid judarna ska bli förbannade ser Salman som manipulation.

– Då används välsignelsen fel och man spelar på rädslan. Gud säger inte att vi blir välsignade för att vi välsignar Israel.

Under sitt första besök i Finland senaste vecka stötte Nihad Salman ändå inte på avvisande attityder i de kyrkor han besökte.

– I en av kyrkorna fick jag höra att jag var den första palestiniert som pre-

dikat i den. Men jag talar inte politik, jag vill stöda allt det jag predikar på Bibeln.

Han har otalt med judarna och han ber också om fred för Jerusalem.

– Jesus predikande frälsning från synden, inte från romarna. Synden är fiendskap mellan människan och Gud. Så när jag ber om fred för Jerusalem ber jag för att alla som bor där, judar, hedningar, främlingar, kristna, och muslimer ska få fred med Gud. Glöm politiken, be för det som verkligen ligger på Guds hjärta: att människorna blir frälsta. Om du älskar judarna, be för deras frälsning.

Jesus välsignade inte Jerusalem, snarare tvärtom.

– Jesus grät över Jerusalem, över judarna som gör allt skriften säger att de ska göra men ändå är deras hjärtan vända mot honom. De ropade hosian när han red in men några dagar senare ropade samma människor korsfäst. Jesus sade att Jerusalem ska förstöras. Han tillät förstördelsen år 70. Kan man predika fred över Jerusalem som Jesus profeterat förstörelse över?

Salman säger att Gud inte har olika nivåer av människor, rättvisa, fred och sanning.

– Paulus skrev att Gud inte gör skillnad på man och kvinna, jude och hedning eller herre och slav. Om man sätter Israel över detta har vi tre olika klasser av människor: Israel, hedningarna

och palestinerna. Det gjorde inte Gud. Han ifrågasätter inte vad judarna fått gått igenom eller deras rätt att leva.

– Nu råkar de bo i landet. Frågan är hur vi ska leva tillsammans ur ett bibliskt perspektiv. Även om vi kallar dem fiender så har Jesus en lösning på det: älska dem och be för dem.

Kristna emigrerar från Palestina

Nihad Salman oroar sig för framtiden för de kristna i Palestina. Endast en procent av befolkningen är kristna.

– Vi som är kvar i det heliga landet trängs nu undan av flera omständigheter. Den internationella kyrkan bryr sig inte om de kristna i Palestina. På konferenser talar man om det, men inget görs. Vi behöver inga konferen-

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör

May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Helsingfors

Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten

Norrmalmsgatan 21 A,
68600 Jakobstad

tfn 040 831 3599

Redaktörer e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Ulrika Hansson

tfn 040 831 6322
Christa Mickelsson
(tjänstledig)

Johan Sandberg

(Österbotten)
tfn 040 831 3599

Nicklas Storbjörk

tfn 040 831 6545

Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Emelie Wikblad

tfn 040 831 6836
Webbredaktör:
webbred@kyrkpressen.fi
Layout: Malin Aho
tfn 040 831 6902

Utgivare: Fontana Media Ab

Bank: Danske Bank
IBAN: FI34 80001301 158540
BIC: DABAFIHH

Paradbild: Wilfred Hildonen

Tryck: Botnia Print, Karleby

ADRESSÄNDRING

Kyrkpressen är en gåva till dig från din församling!

I regel uppdateras din adress också i Kyrkpressens adressregister när du gör en flyttanmälan. I annat fall, vänligen kontakta **din församling**. Om du beställer Kyrkpressen privat kontaktar du oss: prenumeration@kyrkpressen.fi.

KYRKPRESSEN ANNONS

Annonsredaktör:

Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:

Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
+ Moms 24%

Radannonser:

4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:

1 €/spmm inkl. moms.

Lämna in din annons på kyrkpressen.fi helt utan extra kostnad.

För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.

Annonsdeadline torsdagar klockan 12 veckan före utgivning.

Annonsförsäljning:

fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Ludvig Andersson,

tfn 044 050 3020,

Jonny Åstrand,

tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationspriser:

Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €

ISSN 0356-1275

ser, vi behöver en vision och en handlingsplan.

Salman poängterar att kristna inte har några problem med myndigheterna. Men även om de inte förföljs så är de pressade på det politiska, ekonomiska, sociala, psykologiska och andliga planet. Allt är sammanflätat.

Det blev inte bättre av att den amerikanska presidenten **Donald Trump** flyttar landets ambassad till Jerusalem.

– Vicepresidenten **Mike Pence** förvärrade det hela med att påstå att det är en biblisk profetia som går i uppfyllelse. Han använde Bibeln till en politisk utsaga. För nittionio procent av palestinierna innebär det att alla kristna tycker som han, också vi kristna palestinier. Det drar skam över oss.

NIHAD SALMAN försöker skapa förutsättningar för de unga kristna att stanna i landet.

Betlehem, där de flesta kristna bor, är ekonomiskt beroende av turismen.

– Så fort något händer på den politiska arenan drabbar det turismen i Betlehem. Vi behöver stabilitet i ekonomin som inte är beroende av turismen. Vi behöver investeringar. Vårt budskap till investerarna är att de inte investerar i stenar utan i människorna där.

Muslimerna söker sin identitet

Han vill se arbetsplatser speciellt för ungdomarna i Betlehem. Det finns inga jobb när de slutfört sina studier. Andelen arbetslösa är 38 procent. Många med universitetsutbildning sitter hemma.

– Vi lever som en minoritet bland en majoritet som inte är riktigt toleranta till främlingar. Vi är inte främling-

ar, vi är landets folk. Vi var där långt före islam.

Inställningen har förändrats sedan Salman var barn.

– Ännu på 70-talet var alla i första hand araber. Det inkluderade muslimer, kristna och druser. Men sedan började man använda religionen i politiskt syfte och man började identifiera sig som muslimer.

Det fick konsekvenser för hela samhället.

– När muslimer dödar varandra i islams namn börjar många söka sin identitet på nytt. En del blir radikala, andra blir kristna. Här har vi som kyrka en viktig roll. Därför behöver vi också stöd från den internationella kyrkan, säger Salman.

NIHAD SALMAN

PASTOR I BETLEHEM I PALESTINA SEDAN 1991. SEDAN 2000 PASTOR I IMMANUEL EVANGELICAL CHURCH.

LÄRARE PÅ BETLEHEM BIBLE COLLEGE.

STUDERAT I PINGSTVÄNNERNAS SEMINARIER I TYSKLAND OCH USA.

GIFT, HAR TRE BARN.

Läs även kommentaren om mötet med Nihad Salman på sidan nio

Sommarens Franciskusfest tar form

SOMMARFEST. Den tretti- tionde Franciskusfesten på Kökar tar i år upp teman som omsorg om skapelsen, kyrkans enhet och en enkel livsföring.

– Fader **Henrik Roelvink** från Sverige medverkar. Han ska bland annat samtala med **Kent Danielsson** om att leva ut ekumeniken i vardagen, säger projektledaren **Katarina Gäddnäs**.

I år kan man delta i ordnade pilgrimsvandringar till Kökar från Nagu och Harg i Sverige. Från Nagu sker vandringen över Korpo till färjastet. Från Sverige tar man färjan till Eckerö och vandrar över Åland. Pilgrimerna vandrar längs St. Olavsleden.

– I vandringen från Nagu är platserna begränsade till tolv, därför bör man anmä-

HENRIK ROELVINK

la sig till Åland Travel, säger Gäddnäs.

Att anmäla sig i god tid är också annars ett bra råd. Bilplatserna på färjan till Kökar och inkvarteringsmöjligheter på ön är begränsade. Det enkla pilgrimshärbärgat i prästgårdens gamla ladugård tar i år emot tio pilgrimer.

Under festen samtalar **Stefan Djupsjöbacka** och **Gunnar Granberg** om kel-

tisk andlighet. På lördag uppför en teatergrupp **Kilian II** av **Valdemar Nyman** med Gäddnäs som regissör och på söndag kyrkospelet **Katarina** med musik av **Kjell Fris**.

Festen har temat Jordad andlighet och den ordnas den 29 juni till den 1 juli i anslutning till kyrkan och det forna klostrets matsalskällare som idag är kapell.

Två jämna kandidater går till andra omgången

ÄRKEBISKOPSVÄL. Inför andra valomgången har Tapio Luoma ett litet försprång i jämförelse med Björn Vikström. Nu förväntas vassare valdebatter.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**
FOTO: **NICKLAS STORBJÖRK**

I valets första omgång fick **Tapio Luoma** 38 procent och **Björn Vikström** 26 procent av kandidaternas hopräknade röstetal.

I den första valomgången fördelades rösterna så här: Tapio Luoma 259 (38 procent), Björn Vikström 179 (26 procent), **Heli Inkinen** 97 (14 procent), **Ville Auvinen** 89,333 (13 procent), och **Ilkka Kantola** 58,333 (8,5 procent).

Biskop Björn Vikström är glad över det stöd han fått.

– Nu gäller det att kavla upp ärmarna inför andra omgången och ge en så sakkunnig bild av mig själv som bara möjligt, så får väljarna bilda sin uppfattning om vem av oss de vill stöda.

Han vågar inte räkna med att vissa röster med säkerhet skulle gå "i arv" till honom eller medkandidaten Tapio Luoma.

– Nu är vi två kandidater och vi kommer att stötas och blötas och jämföras, och det får man acceptera.

Vilka frågor skulle du själv vilja lyfta fram inför andra omgången?

– Vi har mycket sådant som förenar oss. Vi är ungefär lika gamla, har båda varit biskopar och har ungefär samma kroppsform, om jag raljerar lite. Vår personlighet kommer kanske att skilja oss åt, vårt sätt att leda. Där vill jag gärna lyfta fram mitt sätt att vara i biskopsrollen, där jag betonar lagarbete och öppen kontakt till fältet, att folk får tag på mig och att jag försöker samverka med både kyrkan och samhället. Ni Borgå stift är man lite av en ärkebiskop i miniatyr, biskopen i Svenskfinland. Så jag är van att i media uttala mig om olika aktuella, etiska och samhäll-

leliga frågor. Där vill jag gärna fortsätta på ärkebiskop **Kari Mäkinens** linje.

Han tror att äktenskapsfrågan blir en fråga som med säkerhet kommer upp i valdebatterna före andra omgången.

– Där finns ju en tydlig skillnad mellan oss. Tapio Luoma kommer inte att aktivt föra fram någon ändring i frågan om vigsel, medan jag läst in mig på frågan, skrivit om den och diskuterat den, vilket jag kommer att fortsätta med.

Små marginaler

– Det var väntat att Tapio Luoma och Björn Vikström skulle vara de som går vidare. Det som är en liten överraskning när man ser på siffrorna är att Heli Inkinen fick en mindre andel av rösterna än väntat, säger **Kari Latvus**, som är teologie doktor och ledande sakkunnig vid Kyrkostyrelsen, och som bloggar om kyrkan på bloggen "Latvus".

Den enda kvinnliga kandidaten Heli Inkinen och kvinnoprästmotståndaren Ville Auvinen hade nästan lika stort understöd.

– Om man räknar bort rösterna från ärkestiftet fick Auvinen till och med fler röster än Inkinen. Det var överraskande. Men det är inte överraskande att det blir en andra omgång, och tydligen en mycket spännande sådan.

Kan man dra den slutsatsen att Luoma är väldigt stark inför andra omgången?

– Kanske inte väldigt stark. Om Luoma skulle få alla röster som nu gått till Auvinen, och om Vikström skulle få alla Inkinens och Kantolas röster, så blir skillnaden ett röstetal på 14 till Luomas fördel.

Det betyder att om så få som sju personer ändrar åsikt kan läget vara jämnt. Han påpekar att det inte krävs mycket – bara att någon låter bli att rösta eller blir sjuk – så är marginalen ganska liten.

– Skillnaden är mindre än en procent. Och man kan inte veta hur alla kommer att rösta inför andra omgången. Någon som röstat på Inkinen tänker kanske att om hen inte kan rösta på en kvinna röstar hen inte alls. Någon som stött Ville Auvinen kan i sin tur tycka att Luoma är för otydlig i si-

"Man kan inte veta hur alla kommer att rösta inför andra omgången."
Kari Latvus

na ställningstaganden, och vill därför inte rösta på honom.

I tidningen Kotimaa uppger Heli Inkinen att hon kommer att rösta på Björn Vikström i andra omgången, medan Ville Auvinen meddelar att han kommer att rösta på Luoma.

Inför andra omgången hoppas Latvus på en diskussion om på vilka punkter kandidaterna vill fortsätta på samma linje som Mäkinen – och på vilka punkter de vill göra saker annorlunda.

– Äktenskapsfrågan kommer ju skillnaderna fram, den frågan delar de här kandidaterna. Men hur ser de på ärkebiskopens roll som kyrkans röst och ansikte i olika frågor? Samtidigt är det bra att minnas att det inte finns några skarpa åsiktsskillnader mellan de här två.

Både Luoma och Vikström är välartikulerade, bra på att diskutera och motivera sig.

– Björn Vikström har kanske ett bredare teologiskt kunnande från olika områden. Han vill argumentera på ett mångsidigt och teologiskt välmotiverat

sätt. Men också Luoma är en god retoriker som är bra på att artikulera också sin egen osäkerhet i olika frågor, vilket jag tycker är bra.

Vad tror du om språkfrågan, lider Björn Vikström av att finska inte är hans modersmål?

– Björn Vikström talar en mycket god finska. Att diskussionen går på finska kan till och med vara en fördel för honom, för liksom han själv har sagt leder det till att han måste uttrycka sig lite enklare och rakare, översätta det han vill säga i sina tankar, eftersom finska inte är hans modersmål. Så det kan vara både en styrka och en svaghet. För röstarna tror jag inte att frågan är särskilt central.

Kari Latvus påpekar att valdebatterna inför första omgången varit väldigt snälla.

– Jag hoppas på följdfrågor, "Vad betyder det att du säger så här?", och inte så att man bara nöjer sig med svaret. Jag önskar mig vassare debatter, mer sådant som vi fick se inför presidentvalet.

MODIG TEOLOGI

Borde kyrkan ut ur bubblan?

Kyrkan borde styra resurser till att utveckla en modig teologi, ett större samarbete med olika gemenskaper och professionell kommunikation. Det konstateras i en färsk rapport som behandlades av bi-

skopsmötet förra veckan.

I rapporten konstateras att förändringen i samhället har lett till att kyrkan med sin omfattande verksamhet inte längre når de breda folklagen. Därför lönar det sig inte att bygga verksamheten enbart på evenemang i församlingens lokaler. I stället borde kyr-

kan satsa på en ny form av mediesynlighet och ett arbete som riktar in sig på gemenskaper, till exempel utbildningsanstalter, arbetsplatser och köpcenter.

– Jag tycker att rapporten är intressant genom den tydliga ambitionen att utveckla den missiologiska medvetenheten och lä-

ta den genomsyra församlingarnas verksamhet, säger biskop **Björn Vikström**.

Han tror att det är bra att kyrkoherdar och andra förbuden uppmuntras att strategiskt styra personalens fortbildning så att det i arbetslaget finns förståelse för vad det innebär att nå ut till människor idag.

– Däremot håller jag inte med om alla enskilda förslag – till exempel att kyrkan radikalt borde minska på samlade verksamhet. Här vill jag hellre se en samverkan mellan samlade verksamhet och de kanaler för växelverkan som exempelvis sociala medier erbjuder.

Valets andra omgång går av stapeln torsdagen den 1 mars.

1530 personer får rösta i ärkebiskopsvalet. I första omgången röstade 92 procent av de röstberättigade. I Åbo ärkestift har alla präster och lektorer samt lekmanualektorer som valts av församlingarna rösträtt. Också alla kyrkomötesombud samt medlemmar i stiftsfullmäktige, i domkapiteln och i Kyrkostyrelsen har rösträtt i valet.

Teologer forskar i vaccinattityder

VACCIN. Vilken roll har synen på hälsa i en människas liv? Har attityd till vaccin samband med andra övertygelser? Teologer och psykologer från Åbo Akademi och Åbo universitet startade ett nytt forskningsprojekt.

TEXT OCH FOTO: EMELIE WIKBLAD

– Vi är intresserade av hur det kommer sig att vaccin blivit en eldfångad fråga som delar människor väldigt starkt, säger professor **Mikael Lindfelt** som leder projektet.

Forskarna vill försöka förstå varför hälsa blivit ett så centralt värde i människors liv – och om hälsa som värde tillåts åsidosätta andra värderingar.

– I vaccinfrågan är det här intressant eftersom människor hänvisar till rätten att bestämma över sin och sina barns hälsa, säger Lindfelt.

Han säger att vi ser samma fenomen också när det gäller till exempel kost och dieter.

– Det finns etablerad kunskap, men så finns det många sammanhang där man inte alls vill kännas vid den.

Människor kan välja sin egen diet utan att påverka andra, men när det gäller vaccin ställs de individuella rättigheterna mot ett kollektivt tryck, eftersom vaccin kräver en gemensam åtgärd för att gruppimmuniteten ska fungera.

– Därför är det här ett väldigt bra case för att diskutera den här sortens fenomen. Den stora spänningen mellan individ och grupp, mellan självbestämmande och solidaritet, sätts på prov.

Attityderna i en fråga som den här säger samtidigt något om samhället och om förändringar som skett när det gäller respekt för auktoriteter och myndigheter.

Fokus på Jakobstadsregionen

Det treåriga projektet genomförs av en grupp forskare och doktorander från den teologiska etiken och den tillämpade psykologin vid Åbo Akademi och Åbo universitet. De kommer att jobba med enkäter, intervjuer och instrument som ska ringa in människors etiska värdeprofiler och livsåskådningsprofiler.

Materialinsamlingen görs i tre

MIKAEL LINDFELT är professor i systematisk teologi och dekanus för fakulteten för humaniora, psykologi och teologi vid ÅA.

omgångar: Först skickas enkäter till dem som jobbar inom sjukvården i elva olika sjukvårdsdistrikt, senare till småbarnsmiljöer i Åboland och möjligen på Åland. I höst görs en mer kvalitativt inriktad studie i Jakobstadsregionen, som i medier utmålas som en region med utpräglad vaccinskepticism.

– Vår mål är att få djupinformation på regional nivå. Den här typen av regionstudie har inte gjorts tidigare, därför är det också intressant för dem som gör globala studier, säger Lindfelt.

Frågan upplevs som viktig i regionen. Samarbetsnämnden i Pedersörenejden beslöt förra veckan att delta i finansieringen av projektet med 10 000 euro.

Tidigare forskning om attityder till vaccin har gjorts i flera europeiska länder, också i Finland, inom ramen för Institutet för hälsa och välfärds (THL) myndighetsansvar. Lindfelt betonar att projektet han leder är helt oberoende av myndighetsperspektiv.

– De flesta studier tittar på faktorer som påverkar vaccinbeteendet. Vi vill förstå fenomenet i ett mycket bredare perspektiv, som en fråga om hälsoförståelse och en fråga om grundläggande rättigheter och skyldigheter. Vi vill också förstå

hur dessa slags hälsorelaterade övertygelser fungerar och spiller över till andra övertygelser.

Vag koppling till religion

Det finns några studier som visar på en vag koppling mellan religion och vaccinattityder. Lindfelt tror inte att ett sådant samband är speciellt relevant för att förstå det större mönstret, men givetvis är det en fråga som forskargruppen kommer att undersöka.

Kopplingen mellan religion och vaccinnötstånd verkar främst gälla HPV-vaccinet, som nu ges till flickor i tolvårsåldern med målet att förebygga livmoderhalscancer.

– HPV-vaccin uppfattas som signal för något som vissa religiösa riktningar inte gillar, men det är viktigt att inte låta ett avgränsat exempel bli betecknande för allt som berör attityder till vacciner eller hälsobeteende i stort.

Med på ett hörn finns också de rättsliga aspekterna.

– Ur ett rättsligt perspektiv är det öppet huruvida föräldrar kan hänvisa till religiös övertygelse när det kommer till att låta vaccinera sina barn. Mig verterligen har det inte heller använts som argument i Finland, men nog i vissa andra länder, säger Lindfelt.

Viktning – vad är det?

VAL. Lucas Snellman, ledande sakkunnig vid Kyrkostyrelsen, förklarar hur valsystelet kan påverka utgången i ärkebiskopsvalet.

TEXT: SOFIA TORVALDS

Hur ser viktningssystemet ut? Varför infördes ett sådant?

– Viktningen innebär att ärkestiftets röster delas med tre. Det här gör att vi efter viktningen talar om kandidaternas röstetal, alltså de fördigt uträknade, i stället för röster.

Orsaken till viktningen är ärkebiskopens dubbla roll. Hen är både biskop i Åbo ärkestift och ärkebiskop med uppgifter på nationell nivå.

Den lokala anknytningen talar för att ärkestiftets väljare ska få påverka valet mer än andra. Samtidigt motiverar ärkebiskopens andra uppdrag de övriga stiftens påverkningsmöjligheter.

Hur påverkar viktningen av ärkestiftets röster resultatet, om vi jämför med tidigare val?

– I och med ärkebiskopens förändrade arbetsbild så justerades valsättet lite ifjol. Nu har väljarna utanför ärkestiftet större möjlighet att påverka utgången.

Hur skulle resultatet ha sett ut utan att rösterna viktats?

– Det som viktningen för med sig är att den som får flest röster, det vill säga "the popular vote", inte nödvändigtvis blir vald. Det avgörande blir vem som avlagt rösten.

Finns det kritik mot det här systemet, och vad tycker du själv om det?

– Visst kan det tyckas konstigt att olika väljares röster värderas olika men med tanke på ärkebiskopens olika roller så är det här nog det mest demokratiska. Det man behöver vara noggrann med är skillnaden mellan röster och röstetal.

RÄTTELSE

• Det är ordföranden för gemensamma kyrkorådet i Helsingfors som godkänner räkningar för samsällighetens chef. Förvaltningsdirektören godkänner räkningar som kommer från ordföranden för gemensamma kyrkorådet.
• I senaste nummer ingick en karta där Saudiarabien bytt plats med Irak.

Karleby uts nyårsrevy
ÅPPKÅPPLA
Alexandersteatern, Helsingfors
Sö 25.2 kl 15
Regi: Isa Lindgren-Backman Manus: Arbetsgrupp/Pauliina Holmqvist
Biljetter: 30,50€ vuxen 18,50€ barn <15 år 28€ stud. o. pens.
www.ticketmaster.fi
Alexandersteaterns biljettkassa tfn 09 676980

Köpes antikviteter
i hela svenska Österbotten
- Alla sorters möbler, oberoende av skick
- Annat gammalt lösöre och hela dödsbon.
Kontant betalning
Varorna avhämtas.
Köp- och försäljning Raul Pohjonen
Idrottsg. 19, Gamlakarleby. Svar på svenska 06-831 3137, 044-913 8284

www.kyrkpressen.fi

FINLANDS STÖRSTA FÖNSTER- & DÖRRLAGER
BILLIGASTE!
LEVERANS GENAST!
NORDIC sale
Granvägen 1, 68555 Bosund
T. 721 0111, sale@nordicsale.fi
www.nordicsale.fi

GUDS LEDNING. Dina idéer och tankar – till och med tankar om vad du *inte* vill göra! – kan vara ett sätt för Gud att leda dig fram till rätt beslut. Med hjälp av bön, tålamod och små steg åt något håll kan du lista ut vilken riktning som är den rätta.

Hjälp, Gud! Vad ska jag göra?

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

ILLUSTRATION: **MALIN AHO**

Att fatta stora livsbeslut hör till det mest skrämmande som finns. Vem ska jag leva tillsammans med? Var ska jag bo? Vad ska jag jobba med?

Vad ska jag göra med resten av mitt liv?

Har vi tur går det lätt: vi blir stormförälskade i en person, en stad, en arbetsplats, vi vill ha dem och de vill ha oss.

Andra beslut är svåra. Jag trivs inte med mitt jobb men vet inte vilket jobb jag skulle trivas bättre med. Jag är inte säker på om jag vill leva ensam, men jag orkar inte börja dejta igen. Jag lever i ett tungt och svårt förhållande som jag mår dåligt av, men om jag tar mig ur det vet jag inte hur jag ska klara mig ekonomiskt.

Dessutom kan jag blanda in Gud i den cocktailen. Vad vill han? Tänk om han vill något jag inte vill? Hur ska jag veta?

Elina Koivisto, präst, författare och en av krafterna bakom Blomma-kon-

ferensen, har fattat alla sina stora livsbeslut efter bön.

– Till exempel när jag längtade efter en pojkvän. Jag var jättekär i en pojke, och jag bad att Gud skulle visa om vi ska bli ett par vid en fest. När festen kom fanns där en man som jag varit intresserad av, men som jag tyckt var för bra för mig. Han kom fram till mig och började tala med mig. Då blev jag intresserad av honom i stället, sedan blev vi ett par och nu är vi gifta. Senare berättade han att han till och med sagt till sin kompis att om han inte hinner till festen i tid måste kompisens reservera plats åt honom vid samma bord där jag satt. Så mina böner blev verkligen hörda.

En mosaik som Gud bygger

Elina Koivisto berättar att hon sällan har en känsla av att allt kommer att gå vägen medan hon tvekar mellan olika beslut, tvärtom. Många av de viktigaste besluten i hennes liv har föregåtts av en känsla av misslyckande och besvikelser. Ofta kommer inget tydligt svar.

– Ibland väntar jag och ibland gör jag

själv något. Det är inte lätt. När jag mår bra är jag jättemodig och tar modiga beslut och när jag hamnat i svårigheter tänker jag att jag gjort fel och inte lyssnat på Gud som jag borde ha gjort. När jag mår bra igen brukar jag inse att jag inte har gjort fel. Men det behövs ofta tid för att nå den insikten. Och Guds planer är ganska långsamma.

Hon gillar bilden av att våra liv är en mosaik som Gud bygger.

– Varje bit har en mening, men det är svårt att se meningen då den biten läggs på plats. Därför känns det ofta som om allt går åt skogen om man vill följa Jesus. Själv har jag efteråt sett att sådant som kändes som en katastrof har lett till bra saker i mitt liv.

Hon har aldrig känt att Gud kommit med ett konkret tilltal till henne, som en röst från ovan.

– Men jag får idéer. Jag tror att det har med personligheten att göra, jag är en sådan som tänker mycket, därför får jag tankar. Mer visuella människor får bilder. Det är viktigt att vi inte tänker att Gud borde tala till alla på samma sätt. Det är viktigt att vi är lyhörda,

”Varje bit har en mening, men det är svårt att se meningen då den biten läggs på plats. Därför känns det ofta att allt går åt skogen om man vill följa Jesus.”
Elina Koivisto

att vi inte försöker pressa fram något.

Hon påminner om att Guds ande alltid är frihetens och kärlekens ande. Känner du dig tvingad att ställa upp på sådant som ”Gud vill” har något gått snett.

– Jag har många gånger upplevt att det som är Guds vilja inte låter så bra i andras öron, andra tycker kanske att jag gör fel. Gud är mycket mer liberal än vi människor. En viktig bild jag fått av kyrkoherde **Stefan Forsén** är att den egna bågaren måste vara full innan du kan ge något till andra. Gud är inte den som kräver utan den som ger.

Inre kallelse, yttre bekräftelse

Tomas Nygren, svensk präst och författare, påminner om att vi ber om Guds ledning varje gång vi överläter våra liv till honom eller ber bönen Fader vår. Brottas vi med en konkret fråga måste vi be om konkret ledning.

– Den kan bestå i att en visshet om vad jag behöver göra växer fram, en känsla av vilket beslut jag behöver fatta eller vilka faktorer jag behöver komma ihåg att beakta. Det kan också hand-

la om att dörrar stängs eller öppnas på ett tydligt sätt.

Han säger att Guds ledning har två dimensioner: en inre kallelse – en längtan, visshet eller insikt – men också en yttre bekräftelse – som kan komma från en annan kristen eller från omständigheter, till exempel att en dörr öppnas eller stängs.

– Det är en säkerhetsfunktion, för vi kan få väldigt många intressanta tankar som inte alls är Guds ledning. Och det kan finnas människor som gör profetiska anspråk som inte stämmer överens med vad Gud vill. Där är det viktigt att komma ihåg att när Gud leder brukar han alltid också tala med den person han leder, inte bara med andra. Minns vi det här blir vi varken offer för våra egna önskedrömmar eller andras maktutövning.

Du måste ha styrfart

Själv blev kan konkret ledd av Gud när han skulle välja yrkesbana. Han hade aldrig tänkt bli förkunnare eller teolog, han var intresserad av naturvetenskap.

”Det handlar om att rodret i ens liv måste läggas om. Man märker inte åt vilket håll riktningen går om man inte har styrfart. Jag tror att man oftast måste ta små steg för att märka vad Gud vill.”

Tomas Nygren

– Någon gång i 15–16-årsåldern minns jag att jag tänkte att jag absolut inte vill bli pastor eller präst. Det var en jättekonstig tanke eftersom ingen hade en tanke på att jag skulle bli något sådant. Ingen hade frågat mig, ingen hade tryckt på. Det var en andlig tanke som dök upp helt omotiverat.

Efter gymnasiet sökte han till en naturvetenskaplig utbildning och fick småningom ett jobberbjudande.

– Men när jag stod inför den konkreta situationen ställdes allt på sin spets och då sökte jag in till en teologisk utbildning här på Johannelunds teologiska högskola, där jag jobbar idag. Det fanns människor som bekräftade att jag skulle göra mer nytta som förkunnare och teolog, och då blev det tydligt för mig vad mitt hjärtas längtan var. Det var en process. Det handlar om att rodret i ens liv måste läggas om. Man märker inte åt vilket håll riktningen går om man inte har styrfart. Jag tror att man oftast måste ta små steg för att märka vad Gud vill.

Han ber inte om ledning gällande småsaker som vilken tröja han ska köpa.

– Det finns knappt om bibelmateriäl som handlar om små detaljer i våra liv, som våra tröjor. Gud överlåter väldigt många beslut till oss. Han har skapat oss med förnuft och smak och olika inriktning. Om vi börjar tänka att Gud ska leda oss i detaljer så fastnar vi ofta i beslutsångest.

I frågor där vi inte hittar klar ledning hos andra eller i Bibeln måste vi ha tålmod och be. Hur någonting känns är inte alltid en bra vägvisare, den egna viljan säger ofta mer.

Hur vet jag om det är så att Gud vill något med mitt liv om jag inte vill det själv?

– När det är så är det min erfarenhet att du känner av det och vet att du är ute och vill trotsa Guds vilja. Men det finns också människor som uppfattar att Gud hela tiden säger åt dem att de måste göra jobbiga saker. Den typen av brottning kan komma in i våra liv när vi tror att vår Gudsrelation bygger på vad vi åstadkommer. Men frälsningen handlar om vad Kristus gjort, inte om vad vi gör.

KOMMENTAR

SOFIA TORVALDS

Fatta beslut som jesuiterna

Jesuitordens grundare Ignatius av Loyola utvecklade en teknik för att fatta beslut som används av jesuiter (och av många andra) än idag.

Själv har jag haft mest nytta av uppmaningen att inte fatta beslut när jag är stressad, trött eller uppgiven. (Och av att min man ständigt upprepar mantrat ”gräset är inte grönare på andra sidan”.)

Här kommer en snabbkurs i ignatianskt beslutsfattande.

1. Börja med indifferens – försök närma dig beslutet med öppet sinne. Var fördomsfri. Ignatius av Loyola uppmanar oss att vara som metallvisaren på en gammaldags våg, det finns inget som tynger ner den, den visar på noll. Du kan till exempel föreställa dig att det inte alls är ditt liv det handlar om, utan någon annans. Vilket råd skulle du ge den personen?

2. Känn efter. Tänk dig att att du beslutit dig för en viss sak. Känner du frid och glädje? Känner du oro? Känner du tröst? Gud leder oss åt rätt håll med hjälp av våra känslor.

Be för beslutet. Föreställ dig sedan att du redan bestämt dig, och lev i några dagar med det beslutet. Sedan föreställer du dig att du har bestämt dig för ett annat alternativ och lever några dagar med det beslutet. ”Prova beslutet som du provar en ny tröja”, skriver jesuitfadern James Martin i boken *Söka och finna Gud i allt*.

3. Inför svåra beslut, där du har två lika goda alternativ: Gå igenom beslutet i sex steg.

Ta upp beslutet i bön. Identifiera ditt yttersta mål.

Be Gud röra din vilja i riktning mot det bättre beslutet.

Begrunda de olika alternativens fördelar och nackdelar till exempel genom en lista på papper.

Be över de sammanställningar du gjort och se åt vilket håll ditt förnuft lutar.

Be Gud bekräfta att du verkligen valt rätt. Bekräftelsen kan vara till exempel en känsla av tröst eller frid.

Källa: ”Söka och finna Gud i allt” av James Martin. Libris förlag.

ELLIPS

Inget är gratis

Går det att tjäna pengar på att skapa något ens publik gärna vill ha, men inte betala för?

Förutom att det omvandlat vårt sätt att umgås har det sociala internet också omdefinierat arbete. Nätet har gjort det lättare att tjäna pengar på att skapa. Det har gett fler människor möjligheten att leva på sina kreativa alster, även om det kanske inte främst gäller musik, konst, film eller andra traditionella former av kultur – vi som producerar texter kämpar ännu med att hitta modeller för lönsamhet på nätet – utan skapandet av något så diffust som "innehåll".

Innehållsmakare (eng. *content creators*) är en bred stämpel för dem som jobbar med att blogga, göra videor eller podcasts. Så länge tillräckligt många vill ta del av innehållet går det idag att tjäna pengar på det; vare sig det handlar om att spela tv-spel, göra sketcher, recensera skönhetsprodukter, göra instruktionsvideor för styrketräning – eller äta glass i ett badkar med is och plastflamingor. Efterfrågan finns helt klart, exemplen ovan har mellan 150 000 och 60 miljoner följare på Youtube.

Men den här typen av jobb har knappt funnits i tio år och trots efterfrågan är modellen skör. När de som annonserar på nätplattformar blir rädda för att deras varumärken ska förknippas med fel typ av innehåll dras pengarna tillbaka och människor som kanske lämnat en anställning för att följa sin dröm ser sina inkomster minska.

Ska det gå att leva på att göra internetvideor? Är det kultur, underhållning eller skräp? Oberoende av hur vi värderar olika former av innehåll på nätet kommer många, om annonsmodellen fallerar, ställas inför samma fråga: Är vi villiga att betala för det vi en gång fått gratis?

EMELIE WIKBLAD

Hon kombinerar bild och bibelord

KREATIVITET. Lena Streng använder sin kreativitet för att glädja sig själv och andra. – Jag tror att vi behöver det vackra för att må bra, säger hon.

TEXT OCH FOTO: JOHANNA GRANLUND

Det började med att **Lena Streng** kände att hon behövde ha bibelord med sig i vardagen. Hon har alltid varit kreativ och konstnärlig, och målandet var inget nytt för henne. Tidigare har hon målat i olika tekniker och på olika material, som siden, trä och glas. Det nya var texterna.

– Det känns så meningsfullt att kombinera bilder och bibeltexter. Nu målar jag inte bara en vacker bild utan dessutom Guds ord, som är så mäktigt, säger hon.

Till att börja med textade hon bara bibelorden. Via Instagram blev hon inspirerad att kombinera bild och text, och det har hon sysslat med på allvar sedan i somras.

– Under semestern följde jag en utmaning att måla en bibeltext och publicera den på Facebook och Instagram varje dag. Först var jag rädd att folk skulle tröttna på mig som gjorde det här dagligen, men i stället fick jag bara mer och mer uppmuntran.

All positiv feedback har gett Streng en extra kick i målandet. Efter flera förfrågningar om hur man kan köpa hennes verk har hon låtit trycka upp både vykort och postrar i större storlekar.

Bibeln ger trygghet

Numera, då barnen är utflyttade, äter Lena Streng oftast frukost ensam. Då passar hon på att ägna sig åt sin dagliga bibelläsning. Hon brukar följa texterna i *Dagens Lösen* och förväns ofta över hur bra de passar in i just den situation hon befinner sig i. I samband med läsningen brukar hon vanligen texta några verser.

– Textandet är ett sätt för mig att tugga och faktiskt ta till mig innehållet i det jag läser. Jag brukar tänka att det fungerar på samma sätt med den andliga maten som med vanlig mat. Vi måste tugga och svälja om vi ska få någon näring, i stället för att bara ha den på tallriken framför oss.

Bibeln är viktig för henne och hon ser den som en bruksanvisning värd att faktiskt använda i livet.

– Den är full av så mycket underbart. Där får jag tröst, ledning, uppmuntran och förmaningar. Jag är tacksam för Guds ord, det är en förmån att ha tillgång till det och få läsa det fritt. Det är en kraftkälla, och en oföränderlig sådan. I vår föränderliga värld är det en trygghet att det finns något som jag kan hålla fast vid i alla situationer, säger hon.

Uppmuntrad att måla mer

Då Streng målar sina texttavlor väljer hon ofta blommor som bakgrund, men också landskap och människor finns med bland motiven.

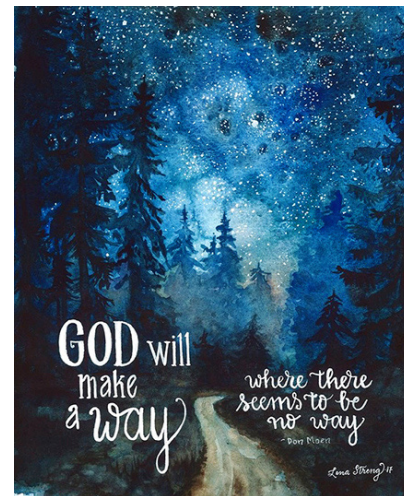
– Egentligen vill jag helst måla människor. Det är något speciellt och vackert med människor – kanske för att vi är skapade till Guds avbild, funderar hon.

Hon är trädgårdsintresserad och säger att hon älskar blommor, men förr tyckte hon att de var svåra att måla. Som utgångspunkt för bakgrunderna använder hon ofta foton, men ibland målar hon direkt ur fantasin.

Bakgrunderna målar hon i akvarell och för textningen använder hon en så kallad penselpenna, en flexibel tuschpenna som kan dra både tjocka och tunna linjer. Hon textar också med

VARJE MORGON, efter att ha läst *Dagens Lösen*, brukar Lena Streng texta några bibelverser.

vanlig pensel. Skrivstilen hon oftast använder är en uppsnyggad version av hennes egen handstil, men ibland provar hon också olika kalligrafiska stilar.

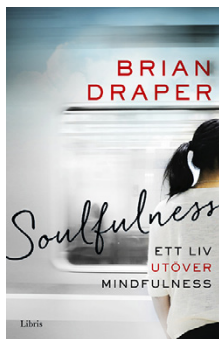
Övningar i medkänsla

BOK

Soulfulness. Ett liv utöver mindfulness

Författare: Brian Draper
Förlag: Libris förlag 2017

Brian Drapers bok *Soulfulness. Ett liv utöver mindfulness* har länge legat inklämd i en hög på mitt arbetsbord,

men jag har inte haft energi att öppna den. Jag tror att både pärmen och titeln fått mig att tro att det här är ännu en av de där andliga böckerna som upprepar olika hurtiga självhjälpsfraser på sätt som får mig att först bli irriterad och sedan somna.

När jag äntligen kom så långt att jag öppnade den blev jag positivt överraskad. Brian Draper är kristen journalist och retreatledare, och även om han inte imponerar genom någon strålande sti-

listisk förmåga är det tydligt att han har något att säga. Framför allt känner jag att hans budskap är självge-nomlevt och beprövat.

Draper skriver om mindfulness och meditation i en kristen kontext, men jag känner att han helt enkelt har mycket förståndigt att säga om koncentration och stillhet – den sortens stillhet som vi ofta har för lite av om vi jobbar och hänger mycket på sociala medier.

Den här bokens styrka

är de konkreta övningarna, och att den har en bredd som går utöver den andliga. Det här är en bok du kunde ge åt nästan vem som helst som vill staka ut en ny väg i livet, lista ut vad hen vill och vackla bort från utbrändhetens brant.

Det här är en bok att läsa långsamt, övning för övning (och så att du faktiskt gör övningarna), så min egen läsning har inte gjort den rättvisa. Den handlar väldigt mycket om den blick

vi riktar mot oss själva och mot andra. Låt mig exemplifiera med en meditation av **Kathleen Grace-Bishops** som Draper skriver om.

Tänk om du varje dag skulle säga: "Må jag ha det bra, må jag vara lycklig, må jag ha frid, må jag bli älskad." Och tänk om du sedan skulle ändra det där jaget till ett du och tänka så om alla du känner och speciellt om dem du har svårt för?

Bara en sådan liten sak.

SOFIA TORVALDS

Till vardags jobbar Lena Streng som ledande diakonitjänsteinnehavare i Vasa svenska församling. Hon bor i Kvevax med maken **Mårten Streng**. Tillsammans har de tre vuxna barn som alla studerar.

Lena Streng lyfter fram maken Mårten som en viktig källa till uppmuntran.

– Han har alltid sagt att jag borde göra mer av mitt målade. Han inspirerade mig att börja måla mer aktivt igen efter att det konstnärliga hade gått på sparkarna i många år.

Skapandet sprider glädje

Trots perioder då jobbet har tagit det

mesta av Lena Strengs tid och energi har skapandet alltid varit en del av hennes liv.

– Om man är kreativ har man alltid behov av att göra något som syns, något vackert. Jag är tacksam över min kreativa gåva och över all glädje och tillfredsställelse som den ger. Jag brukar be att den också ska glädja andra. Jag tror att vi behöver det vackra för att må bra, säger hon.

Streng brukar tänka att vi har kreativitet och skaparglädjen nedlagda i oss eftersom vi är Guds avbilder. Liksom han skapade vill också vi skapa. Hon ser det praktiska och kreativa

som en motvikt till jobbet, där resultatet av arbetet inte alltid syns på samma sätt. Varje sommar brukar hon låta jobbet och kreativiteten komma samman i form av ett konstläger för, som hon beskriver det, människor av alla åldrar och slag.

– Det är ett må bra-läger för kropp, själ och ande. Material finns till hands för den som vill skapa, men man kan också välja att inte göra något alls. Minst lika viktigt som skapandet är att erbjuda en andlig miljö där tron kan växa.

Lena Streng vill fortsätta satsa på sina texttavlor eftersom hon har fått så mycket uppmuntrande respons. Många har berättat om vilken glädje tavlorna har gett.

– Jag tror att det finns ett behov av bibelorden, och jag vill fortsätta sprida glädje med den gåva jag har fått, säger hon.

”Textandet är ett sätt för mig att tugga och faktiskt ta till mig innehållet i det jag läser.”

PÅ TVÄREN JOHAN SANDBERG

Tiden står stilla

I maj 1996 deltog jag i en internationell konferens för kristna journalister i sekulär media i Jerusalem.

I programmet för konferensen ingick bland annat besök i

Betlehem där vi träffade en grupp lokala pastorer i Betlehem Bible College. Det råkade sig så att en av de pastorer som var med på detta möte var Nihad Salman, honom som intervjuat på sidan två i denna tidning.

Jag skev en rapport för min dåvarande arbetsgiva-

re Jakobstads Tidning från det här mötet som jag nu sökt fram. Rubriken lyder ”Förskjut oss inte – Kristna i Betlehem vädjar till omvärlden”. I texten har jag citerat Salmans sin oro över att de kristna lämnar Palestina.

Det jag minns bäst från mötet var ändå en av Sal-

mans pastorskollegor som berättade hur han blivit hjärtligt emottagen som en judisk broder från Israel i en kyrka i väst. Men när han upplyste att han är palestiniern fick han höra: ”Vem bryr sig om palestinierna. Åt helvete med dem!” Vilka ord i en kyrka.

Vackert, sakligt och kusligt

BOK

Algot

Författare: Carina Karlsson
Förlag: Schildts & Söderströms 2017

I *Algot* tar **Carina Karlsson** med oss till 1700-talets Åland. Omslaget pryds av en bild på ett dött rådjur med tydliga skador, upphängt från taket i band och fjättrat i sin position. Det är en bild som gör mig illa berörd, en bild som stöter. Men ju längre jag läser desto bättre förstår jag varför *Algot* har en sådan omslagsbild. *Algot* är inte en lycklig berättelse där allt ordnar sig till det bästa. Den innehåller både blod och död – men framför allt hör det bundna och upphängda rådjuret ihop med hur bokens personer är bundna till sina roller och sitt samhälle.

Romanen utspelar sig i mitten av 1740-talet och *Algot* har tagit tjänst som båtsman. Han är alltså den soldat som bönderna i den åländska byn sänder ut när svenska kronan kallar, i stället för att själva fara till uppådet. Att vara båtsman är ett sätt för *Algot* att ordna med sitt uppehälle, för till tjänsten hör ett litet torp och en bit jord som han kan odla. Naturligtvis är det byns magraste jord och naturligtvis är torpet i dåligt skick, men någon sorts hem är det ändå. Och den förra båtsmannens änka Ilja verkar villig att återvända till torpet – först som piga, senare som hustru. Båda har de en dragning till brännvinet, båda har de en känsla av att livet egentli-

gen borde vara annorlunda.

Carina Karlsson har tidigare skrivit lyrik och det syns i hennes skriftspråk, där de lyris-

ka bilderna ofta glimmar till. Det märks att hon håller språket i sin hand. Hennes skildring av den åländska skärgården får den att stiga fram för min inre syn när jag läser. Ofta använder hon ett bildspråk som blir kusligt effektivt, till exempel i den del av berättelsen som innehåller ett våldsdåd. Här byggs stämningen upp på ett ödesmättat sätt som för tankarna till **Selma Lagerlöfs Herr Arne och penningarna**: ”De går med onda planer och grym vilja, som föser de sitt eget vanvett framför sig på stigarna. De vallar det där vanvettet som vore det odjur som de fångat i skogen.”

Det är inte bara språket som gör *Algot* till njutbar läsning utan också Carina Karlssons sakliga förhållningssätt till sina personer. Hon skönmålar dem inte och hon ursäktar dem inte. När det går illa går det illa, och ofta har vi sett olyckan närma sig redan på långt avstånd. Men Karlsson låter bli att moralisera över personernas val och beteende. Hon rotar dem i sin tid och sin situation utan att göra dem till hjälplösa offer. Jag ser, och Ilja ser: Det här borde kunna vara annorlunda, åtminstone lite. Det är just därför skildringen av *Algot* och Ilja blir så intressant.

ERIKA RÖNNGÅRD

CARINA KARLSSON har skrivit en roman om utsatta människor som tar till desperata metoder på 1700-talets Åland. FOTO: MATILDA SAUL

Tiden verkar ha stått stilla i 22 år. Har något förändrats så är det inte till det bättre. 1996 skrev jag att det fanns 200 000 kristna på Västbanken. Nu nämnde Salman 40 000.

Det kunde ha varit Nihad Salman som berättade om mötet i väst. För i denna

tidning återger han en liknande historia.

Det skär i hjärtat hur vi bemöter och ignorerar våra bröder och systrar. De kristna i Palestina borde vara vårt dåliga samvete.

Tack och lov arbetar åtminstone Finska Missions-sällskapet där.

KRYSSET FEBRUARI

	KILT		OCKSÅ EN AFRIKAN	WODEHOUSE	"SIMON, SOM KALLAS... MATH 4:18		FISK	HÄR TOG JAG SLOG!	"JAG LIKNAR EN... PS 102:7	KORTARE DAGAR	AR GLOBE TROTTER 22/7
	VAR BRÖDERNA ANDERSEN?						MAKARON SÄGA				
	VARDA	SPINDEL LEVIT 1 KVN 6:24			IMPERFEKT AV TJUTA ANTO DOMINI				KVIST KONTAKT SKAPANDE YRKE?	NÄMNDE KISA	
	SPRÅK						BETALAT HERTIG				HAND
GUDS-TJÄNST	"INGEN... FINNS FÖR DIN PLÅGA JER 30:15 RYSK BOSS		KÄRVE	JAKOBS NYA NAMN 1 MOS 32:28 STAD	SPETS PÅ SPETS?	TRENNE BIBEL-DEL		REHA-BEAMS SON 2 KVN 11:19		DRAS MED I JORD-SKRED	ÄR KANSKE GAMLA KOPPAR
LANDSKAP						ENGELSK NAMN REFLEKTION		PRONOMEN BAKVERK		ANNOR-LUNDA TÄVLING	
NATRIUM		VIRRVARR GÖR SNOBBAR SOM JOBBAR				ANNA LINDMAN DOSA	GRÖNSAK SLUT-SPEL			PLAYA BAD-PLATS	
PRÄST Neh 8:2	RELIK-VARIUM 6/10		ORT I OHIO, USA	BO FÖR BJÖRN	LÄGGER SKYT KASTRULL		ÄR GUBBEN I KORVA-TUNTURI?		LIGGER I SÄNGEN TUNNA MAJSORDD	BÅDE OND OCH GOD	SNATTA KOMMER JUMBO
FLICK-NAMN			RÄNNA				TVÄR-BROMSAR ÄKALLAR			LÄGER-PLATS 2 Mos 15:23	SLÅ DIG NER! TRÄD
MINNET I SKINNET			OCKSÅ EIT OCH GÄR UNDER JORD			AREA PISANG DONERAR					FYSIO-TERAPEUT YTTRE-LIGARE
BMA 2018	EN MILJARD DELS METER			TÖM MASSA-CHUSETTS			ETT AKTUELLT ORD		AMERI-KANSK MUSIKER DRICK		
DEL AV KYRKA			ÄMBETS-DRÄKT				AN-TECKNAR				SER MAN PÅ
							HÄRJAR				PYTON-ORM

Konstruerat av BRITT-MARI ANDFOLK

JANUARIKRYSSETS LÖSNING

Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten. Vi gratulerar: **Rose-May Malmberg**, Borgå, **Anita Karlsson**, Pargas och **Ralf Karlberg**, Esbo.

VINN BÖCKER!

SKICKA IN!

Sänd in din krysslösning senast tisdagen den 20 mars 2018 till: Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "Februarkryss". De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i krysset är enligt Bibel 2000. Lycka till!

Namn & adress:

.....

	OTREVLIG	M	GULD OCH RINGAR OCH... BEROENDE MÅL. POST	KORAL	K	HUVUD- STAD I NEPAL KINESISK VÄG	KYL	I	HÄR SJÄ- VÄR VT UNDER FÖRE VÄR TID	M	MIRAKE- L	K	E	L	K	E	A	N
	OSYMPATISK								AN- SIKTE	R	K	A	T	E	D	E	R	K
"... FOLK JER 40:1	TRÖSTA					LÄNGD- MÅT PROV		A	L	N	G	T	K	A	L	I	U	M
	BERGAMOTT					JAKOBS NYA NAMN 1 MOS 32:28 PREVDING RANKA		I	S	R	A	E	L	V	F	I	S	E
FRUKT KNYCKA	NALLA			EKBERG SOM SJBNG		ESPLA- NAD FÖR		G	A	T	A	S	T	N	A	V	I	G
VOLJÄR	M	BENÄD- NING DIL- TÄVLING		JUDLAND LIVSK DEL AV KURD		ÄR OFTA UNDRA YTTAN BILMÄRKE		U	B	Å	T	E	D	A	F	Å	G	L
	BUR	DEREST HOLGERS- SON				CERE- MONI		R	I	T	V	A	R	A	K	T	I	G
AGG	R					STRÄNG INSTRU- MENT FÖRHÄR		L	U	T	A	E	D	E	N	M	A	D
SVENSK PRÄST, 1785- 1842	L	SVARDE- VERKING INTER- CITY		PELAR- GÄNG BABYLO- NISK GUD		UT- FÄRD ÄNG- FÄRTIG		A	R	K	A	D	R	E	S	O	R	
	D				KRYDDA			P	R	C	I	S	N	O	G	A	T	I
VÄTSKE- EYLLD BLÅR I KROPLEN	C				SLEM			S	T	E	L	N	U	T	R	I	A	

UR EVANGELIET

”Anden drev Jesus ut i öknen, och han var i öknen i fyrtio dagar och sattes på prov av Satan.”

Läs mera i Mark. 1:12–13.

OM HELGEN

Frestelser

Dagens latinska namn *Invocavit* betyder ”Han åkallar mig”. Det centrala temat för första söndagen i fastan är berättelsen om hur Jesus frestas i öknen. Han frestades att överge sin kallelse, men han övervann frestelsen. Inte heller dagens människa lämnas i fred för frestaren. Men vår hjälp är Kristus, han som övervann frestaren.

RUNT KNUTEN

”Apostlagärningarna del 2. Guds dynamit.”

Bibelstudium i Fokus, sö kl. 17 i Församlingscentret i Jakobstad.

SOMMARLÄGER i Piekämäki 24–29.7.2018

Barmöten: Emmanuel & Alexandra Hyllerud m.fl.

Ungdomsbibelstudier: Marcus Olson

Vuxenbibelstudier & kurser med Eskil Hofverberg, Liselotte J Andersson, Boris Salo, Erik Vikström, Benjamin Sandell, Svante Lundgren m.fl.

www.kyrkansungdom.nu

INSIDAN

Ansvarig redaktör: Erika Rönngård, 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen! Ludvig Andersson 044 050 3020, ludvig.andersson@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRÄKTELSEN EMMA AUDAS

FOTO: VILLE KAVILO

Fasta för din egen skull

ORD SÅ enkla och tydliga att de kunde pryda väggen på min systersons dagis, inleder en av veckans texter ur Jesajaboken: ”Sluta göra det onda och lär er göra det goda.” Det finns en vishet i de här orden, nämligen insikten om att det goda inte är något vi bara kan bestämma oss för att göra. Många har försökt, och lika många har antagligen misslyckats. Att vara god är inte ett val, även om vi kan välja att försöka sträva till det goda. Godhet är något vi lär oss, säger texten. Men hur lär vi oss godhet? Fastetiden hjälper oss på vägen, genom att skärpa vår blick och ställa in vårt fokus. Många vet att fastan ofta handlar om att avstå från något för en viss tid, men utmaningen slutar inte där. Till fastan hör också botgöringen – att låta oss förändras, förvandlas av Gud. Vi fastar alltså inte för vår egen skull, utan för vår nästas skull. Vi fastar för att ta ett steg närmare mot att bli den

människa som vår nästa behöver. Då vi förstår detta som fastans fokus så kan fastan bli lättare att hålla (för nej, din fasta är inte din ensak) och du slipper använda fastan som en kristen bantningsmetod.

Att vi lär oss göra det goda för vår nästa skull blir tydligt i hur texten fortsätter: ”Sträva efter rättvisa, stöd den förtryckte. För den faderlöses talan, skaffa änkan rätt.” Vi är inte kallade att göra det goda för att vi själva ska bli goda inför Gud, för att förtjäna Guds kärlek, nåd och välvilja. Nej, vi gör gott för att vi är kallade att förändra världen. Tanken är hisnande, men inget mindre än det är sant. Och världen förändras när och där Guds rike bryter fram: Där den skyddslösa får uppleva trygghet, där den förkastade möter nåd och där människor är beredda att avstå något för en medmänniskas skull. Ja, där är Gud.

EMMA AUDAS

Emma Audas är studentkaplan för studerande till kyrkliga yrken och doktorand vid Åbo Akademi.

”I dag önskar jag att min fasta kan hjälpa mig att lyfta blicken från mig själv och istället fästa den på Gud och på människorna omkring mig.”

Hennes tips: Skippa fastan som ger minus på vågen, och bjud istället in den fasta som ger hopp i människors ögon.

#bönetwitter

Gud, hjälp mig att inte göra det onda. Lär mig göra det goda. Amen.

Följ Kyrkpressens bönetwitter på sökordet #bönetwitter. Veckans tweet är skrivna av Emma Audas.

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Jes. 1:16–20

ANDRA LÄSNINGEN
Hebr. 2:9, 17–18

EVANGELIUM
Mark. 1:12–13

Första söndagen i fastan. Temat är ”Jesus segrar över frestelserna”.

PSALMFÖRSLAG

844: 1–3 och 5, 487, 888, 360.

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almquist.

KLARSPRÅK

Ökenfäderna kallar man de egyptiska och syriska munkar som drog sig undan till öknen för att leva avskilt och asketiskt.

Enskilda munkar började söka sig ut i öknen från och med slutet av 200-talet. Till en början levde de som eremiter, men senare uppstod också ökenkloster som kunde samla flera hundra munkar eller nunnor.

Genom att bosätta sig i öknen ville ökenfäderna och ökenmödrarna ta avstånd från världens liv och leva utan ytligheter och bekvämligheter.

Källa: Kyrklig ordbok.

KALENDERN 16–22.2

DOMPROSTERIET

BORGÅ
SÖ 18.2 KL. 12.15: HÖGMÄSSA i domkyrkan, Lindberg, Smeds, Tollander, Helenelund, Gaudea-muskören, Ove Blomqvists gudstjänstgrupp. Färdtjänst

LAPTRÄSK
To 15.2 kl. 18.30: Tjejgruppen i församlingshemmet, SuLÖ, EL fre 16.2 kl. 18–20: Requiemövning i Mariagården (Obs! dagen) sö 18.2 kl. 12: Högmässa i kyrkan, SuLÖ, JE

På kommande: ons 28.2 kl. 19 Psalmsångskväll i Lilla kyrkan. Tema: Innanför och utanför. Kollekt för Gemensamt Ansvar. SuLÖ, JE

LILJENDAL
fre 16.2 kl. 10: Öppet café för alla åldrar i Mariagården, Emma Ådahl fre 16.2 kl. 18–20: Requiem övning i Mariagården, OBS dagen! sö 18.2 kl. 10: Högmässa i kapellet, SuLÖ, JE sö 18.2 kl. 14: Högmässa i Andreaskapellet, SuLÖ, JE

På kommande: Familjeskoj 3.3 kl. 10–13 Mariagården, lunch och lotteri

LOVISA
SÖ 18.2 kl. 12: Högmässa i kyrkan, af Hällström, Tollander Ti 20.2 kl. 11–13: En Euros Café i församlingshemmet Ti 20.2 kl. 13: Pensionärsföreningen i församlingsgården To 22.2 kl. 8.30: Morgonkaffe i Tikva To 22.2 kl. 18: Enligt Markos i kyrkan

PERNÄ
Fr 16.2: – kl. 10–11.30 Café Mikael: i Mikaelstugan Sö 18.2:

– kl. 10 Högmässa: i Pernä kyrka, Lemberg, Fogelberg To 22.2:

– kl. 12 Sarfsalö pensionärskrets i Byagården. Bilder från Israel.

SIBBO
Mer information på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbosvenskaforsamling.fi Lö 17.2 kl 18: KU:s lördagssamling i Norra Paipis bykyrka. Musik med Olle Granqvist, lotteri, servering. Sö 18.2 kl. 12: Mässa i Sibbo kyrka. Helene Liljeström, Lauri Palin. Må 19.2 kl. 15: Diakonisyföreningens träff hos Barbro Hindsberg, Gesterbyvägen 208. Ti 20.2 kl. 10: Bönepromenad vid Prästgården. Bön, andakt och en liten promenad. Annika Lumme.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES
Mer information på Johannes hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes Fr 16.2 kl. 12.15–13.30: Veckolunch i Johannessalen, Högbergsgatan 10

D. Välkommen på middagsbön i Johanneskyrkans krypta kl. 12. Sö 18.2 1 söndagen i fastan kl. 10: Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Westerlund, Henricson. Kyrkkaffe.

kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan Repo-Rostedt, Heikel-Nyberg, Enlund. Kyrkkaffe.

Må 19.2 kl. 12–13: Diakonilunch 3 € i S:t Jacob, Kvarnbergsbrinken 1, Sa-lenius

kl. 10–11.30: Babyrytmik i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. Grupp 1 (ca 8 – 15 mån.) kl. 10, grupp 2 (ca 2 – 8 mån.) kl. 11. Servering från kl. 10.30. Hollméus.

kl. 13–14.30: Kaffe med Johannes församling på Folkhälsan/Verkstad, Mannerheimv. 97. Ollberg Ti 20.2

kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan med Joni Vikki.

kl. 13–14.30: Träffpunkt i Johannessalen, Högbergsgatan 10 D. Tomas Ray: Havanna – en sliten pärla.

kl. 13.30–14.30: Musiklek för 0–3 åringar i Bokvillan, Tavastvägen 125. Hollméus.

kl. 17.30: Andakt i Drumsö seniorhus. Terho kl. 18: Mariavesper i Johanneskyrkans krypta. Busck-Nielsen, Lindström.

On 21.2 kl. 14–15.30: Diakoniträffen i S:t Jacob. Salenius.

kl. 17–18.30: Vintersvenska. Diskussion på svenska för nybörjare, Högbergsgatan 10 D i Tian.

kl. 18: Veckomässa i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Lindström, Enlund.

To 22.2 kl. 10–11.30: Musiklek i S:t Jacob. Kvarnbergsbrinken 1. Hollméus.

kl. 17.30: Kristen meditation i Johanneskyrkans krypta. Middagsbön i Johanneskyrkan måndag, tisdag, onsdag och fredag kl. 12.

MATTEUS
Matteus hemsida: www.matteus.fi Pastorskansliet har öppet: må, ti, to, fre kl. 9–14.

Matteuskyrkan: är öppen må– fr kl. 10–14. Kom och sitt ner i lugn och ro, tänd ett ljus eller njut av en kopp kaffe. Aulacafé är också öppet. Välkommen.

MATTEUSKYRKAN Åbohusvägen 3
Lö 17.2 kl. 12.30–14: Kaffe på plattan utanför Matteuskyrkan. Vi bjuder på kaffe, te, saft och bulle.

Vi erbjuder möjlighet till samtal och förbön. Kyrkan är öppen och du kan i stillhet sitta där en stund.

Sö 18.2 kl. 10: Högmässa, Stefan Forsén, Mimi Sundroos, kyrkkaffe efter mässa

Ti 20.2 kl. 10 och 10.45: Musiklek, klapp och klang, för 1–4 år, Daniela Strömsholm

Ti 20.2 kl. 11.30: Musiklek, gung och sjung, för 0–12 mån, Daniela Strömsholm

On 21.2 kl. 12.15–13.30: Motion och mission med Ben Westerling varje onsdag. Vi samlas utanför Matteuskyrkan och går på

sten Sandell, Berg, Nordqvist-Källström o Musikskolans elever medverkar.

Ti 20.2:
kl 13 Pensionärskrets: i Helsingby.
kl 14 Karaträffen: i Smedsby församl. gård.

kl 18 DUV-samtalsgrupp: i Smedsby församl.gård. Övriga tider träff varannan tisdag jämna veckor, kontaktpers. Li Ollil-Nylund.

On 21.2:
kl 13 Pensionärskrets: i Veikars.

To 22.2:
kl 18.30 psalmÅsång: i kyrkan. Allsångskväll med församlingens körer, orkester, S Wsterlund och A-C Nordqvist-Källström. Andakt.

KVEVLAX

Sö 18.2 kl 10: Gudstjänst, Kvevlaxgillet, Kontunen och Lång.

Ti 20.2 kl 19: Bön och Bibel i krubban.

Ons 21.2 kl 10: Föräldra-barngrupp i ds.

Ons 21.2 kl 18: Café för alla i fh. Utjämningsambassadör Elli Flén talar över temat "Röster, men inga rättigheter - kvinnor i fredsarbete".

To 22.2 kl 9:15: Karakaffe i ds.

MALAX

Sö 18.2 kl. 10: Högmässa i KH. Kyrkkaffe. Norrback, Lax.

Sö 18.2 kl. 19: Adelerantz blockflöjtensemble i kyrkan. Kollekt till Gemensamt Ansvar.

PETALAX

Gemensam skriftskoldag: med konfirmander från Malax och Bergö lö 17.2 kl. 13-18.

Högmässa: sö 18.2 kl. 11. Björklund, Brunell.

Fredagssamling: fr 23.2 kl. 15 i prästgården. Björklund, Brunell. Kontakten medverkar. Taxi.

REPLOT

Sö 18.2 kl. 10: Gudstjänst i Replot. Kaski, Sten.

Sö 18.2 kl. 12:30: Högmässa i Björkö. Kaski, Sten.

SOLF

Sö 18.2. kl 10: Gudstjänst med Audas-Willman och Wargh. 2019-års konfirmander är speciellt inbjudna att delta. Kyrkkaffe. Söndagsskola i församlingshemmet.

VASA

TREFALDIGHETSKYRKAN
Högmässa: med vänförsamlingstema sö kl 13 Hänninen, Andersson. Kyrkkaffe.

Morgonbön: to 22.2 kl 9 Hänninen, Andersson.

BRÄNDÖ KYRKA
Sunday Service: at 1 pm.

GERBY FÖRSAMLINGSHEM
Söndagsskola för hela familjen: sö kl 10.30 Lundström, Andersson. Lunch 5€ vuxna, 2.50€ barn.

DRAGNÄSBÄCKS KYRKA
Stilla mässa: sö kl 18 Lundström, Camilla Sårs, Berit Kurtén, Börje Sårs. Kyrkkaffe.

SUNDOM KYRKA
Högmässa: sö kl 10 Lindblom, Heikius.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE

Fr 16.2 kl. 15.30: Pensionärsångarna i Essehemmet, Ravall.

Sö 18.2 kl. 10: Högmässa i kyrkan, Björkö. Gunell. Textläsare Salo, kyrkvårdar Överesse.

- kl. 14: Sammankomst i Punsar bönehus.

- kl. 18: Kvällsmöte för alla åldrar, Mats Björklund.

Ti 20.2 kl. 18.30: Symöte i Ytteresse bönehus.

On 21.2 kl. 12: Lunch för daglediga, Kristian Nyman. Anmälan till 0403100458 senast 16.2.

- kl. 18: Planeringsträff för årets påskvandring, i Fyren. Kom med om du är intresserad av att vara med och förverkliga påskvandringen 27-28.3!

JAKOBSTAD

FR 16.2 kl. 18.00: Jakobstads Fridsförening r.f. årsmöte i Skutnäs bönehus.

FR 16.2 kl. 19.00: In da house i Församlingscentrets ungd.utr., Wikblad.

SÖ 18.2 kl. 10.30: Söndagsskola med små och stora i Församlingscentret. Lunch.

SÖ 18.2 kl. 12.00: Mässa i Jakobstads kyrka, pred. biskop emeritus Erik Vikström, lit. Salo, Wester, sång Johanne Pettersen.

SÖ 18.2 kl. 15.00: Sammankomst i Skutnäs bönehus, Sture Vargh.

SÖ 18.2 kl. 17.00: Fokus i Församlingscentret. Bibelstudium "Apostlagärningarna del 2. Guds dynamit", Salo. Sång Rebecca Ekman. Barnfokus.

Ti 20.2 kl. 13.00: Tisdagssamling på Station I, Samuel Erikson.

To 22.2 kl. 19.00: Vardagspaus - för kvinnor i Bonäs prästgård, Englund.

KRONOBY

Gudstjänst: sö 18.2 kl 10.00 i fh, Krokfors, Anders Forsman, Kronoby Sångkör, dir. Tobias Elfving

Läsmöte, Hopsala läslag: sö 18.2 kl 13.00 i Hopsala byagård. Vårdar Marita och Tage Lillsunde.

Läsmöte Brätö läslag: sö 18.2 kl 15.00 hos Marita och Jari Hägg

Seniorcafé. Må 19.2. kl 9.00 i fh. Gäst: Bisk. Em. Erik Vikström.

LARSMO

Sö 18.2 kl. 10 Gudstjänst: Lassila, Vidjeskog, sång Mats Löf. Kyrkkaffe. Kyrkvård: Vikarholmen.

- kl. 18 **Konsert i kyrkan:** kören Adorate, solist Roy Pettersen, barnkör, ackompanjör Mats Enkvist. Kollekt. Arr: Orgelföreningen i Larsmo.

To 22.2 kl. 19 Karasamling: vid Inremissionshemmet, Jonas Ahlsved.

NEDERVETIL

FR 16.2 kl. 13.00: Läsmötesandakt i pensionärshemmet, Smedjebacka.

LÖ 17.2 kl. 16.00: K-möten inleds med seminarium i fh med Niklas Wallis, servering av saltbit. Program för barn med BarnOas.

LÖ 17.2 kl. 18.30: K-möte i fh med Niklas Wallis, Kungens Ungar och Kyrkokören. Program för barn med BarnOas. Från kl. 20.00 servering och samvaro.

SÖ 18.2 kl. 9.00-10.00: Söndagsfrukost till förmån för missionen i fh.

SÖ 18.2 kl. 10.00: Högmässa i kyrkan, Wallis, Smedjebacka och KU:s blåsorkester med I Byskata.

Ti 20.2 kl. 19.00: Läsmöte hos Ulrika och Esko Karvinen, Murick läslag.

ON 21.2 kl. 13.00: Symöte i fh.

ON 21.2 kl. 19.00: Läsmöte hos Eeva Wassborr och Börje Vidjeskog, Skriko läslag.

TO 22.2 kl. 14.15: Andakt i Terjärv Vårdcenter, Store, Smedjebacka.

NYKARLEBY

GEMENSAMT
Sommarjobb på gravgårdarna: blankett fås från kanslierna el. hemsidan, inlämnas senast 15 mars till kansli

CENTRUM
Fr kl 19 Lovsångskväll: fh, förbön, nattvard, servering

Sö kl 18 Kvällsgudstjänst: fh, Sandvik. KU-kretsens årsmöte efteråt.

Må kl 14 Socklot missionskrets: bönehuset

-kl 18 **Kenyamissionen:** fh, Brita Jern

Ti kl 14 Läsmöte: Kovjoki bönehus

To kl 19 Läsmöte: hos Anna-Lisa o Stig Söderbacka, Juthasv. 155, Kyrkoby övre läslag

MUNSALA
Sö kl 12 Gudstjänst: Sundstén, Ringwall,

kyrkvårdsamling efteråt, fh

On kl 13.30 Symöte: prästg. **JEPPÖ**

Fr kl 18-22 Bön o stillhet: fh, läs, be, drick té, fri samvaro

Sö kl 10 Högmässa: Sundstén, Ringwall

Ti kl 18 Bibelsits: fh

To kl 18 Face to face: fh

-kl 19 **Läsmöte:** hos Ann-Marie o Erik Lindén, Lassila Broväg 55, Västra mel-lersta o nedre läslagen

Källan: ny adress Akervägen 4. Öppet lö kl 10-12. Inget loppis, vi tar endast emot kläder, skor mm, packar o sänder vidare.

PEDERSÖRE

www.pedersoreforsamling.fi
To 15.2 kl 18: Elli Flén: Kvinnor i fredsarbete, kulturhuset Ax, Bennäs, arr. FMS och församlingen

Fr 16.2 kl 14: Andakt i Pedersheim, Esse församling

Fr 16.2 kl 20: Konfirmandkväll Night Café i Kyrkhemmet i Bennäs

Lö 17.2 kl 19: Musikcafé i Kyrkhemmet i Bennäs, Thomas Enlund, arr. KU-kretsen i P:söre

Lö 17.2 kl 19: Sammankomst i Pedersöre kyrka, Ken Helmes. tolkning, Obs platsen! Arr. Källby fridsförening

Sö 18.2 kl 10: Gudstjänst i kyrkan, Erikson, Sandstedt-Granvik, textläsare Christina Portin, dörrvårdar Skutnabba, efter kyrkkaffe i Pelargängen

Sö 18.2 kl 11.30: Årsmöte i Kyrkostrands församlingshem, KU-kretsen i P:söre

Sö 18.2 kl 15 och 18: Sammankomst i Flyngängens bönehus, Ken Helmes, tolkning, radiering

Sö 18.2 kl 18: Minigudstjänst med dagklubbarna i kyrkan, Snellman, Erikson, Sandstedt-Granvik

Sö 18.2 kl 18: Sammankomst i Kyrkostrands församlingshem

Må 19.2 kl 13: Symöte i Forsby bykyrka, Eklund

Må 19.2 kl 13.30: Karby-Sundby symöte i Sundby byahem, A. Cederberg

Ti 20.2 kl 13: Symöte i Lööv hos Märta Emet, Eklund

Ti 20.2 kl 13.30: Symöte i Hedbo seni-orboende

Kl 22.2 kl 17.30: Andakt i Pedersheim, Källby fridsförening

PURMO

To 15.2 kl. 19.30: Kvällssamling i Ävist bykyrka, Portin.

Sö 18.2 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan, Per-Erik Häggman pred., Portin, Johansson, lovsångsteamet.

- kl. 10: Söndagsskola med Skatten i Kyrkhemmet.

Ti 20.2 kl. 13: Kenyamissionsgrupp hos Gunvor Sjöskog.

On 21.2 kl. 19: Mariamoment, bibelsits i prästgården.

To 22.2 kl. 14: "Allsång på Sisbacka", allsångstillfälle för GA i Kyrkhemmet. Inleds med kaffe.

TERJÄRV

To 15.2 kl 19: Läsmöte med Byskata läslag i Nabba byahem. Vårdar: Karin och Markus Granholm.

Sö 18.2:
- kl 10 Gudstjänst i förs.h, khden, Leni Granholm.

- kl 12 Kinkerit i förs.h, khden, S. Smedjebacka med Mariat.

Ti 20.2 kl 19: Läsmöte med Skogsby läslag hos Aino och Ralf Renlund. Vårdar: Monica och Stefan Renlund.

To 22.2 kl 19: Läsmöte med Kyrkoby läslag hos Ingegerd och Kurt-Erik By-skog.

I MIN FÖRSAMLING

DOPTRÄDET STÅR nära dopfunten och påminner församlingsmedlemmarna om de nydöpta.

Hangö fick dopträd

På Kyndelmässodagen tog vi i bruk vårt nya dopträd. Vi samarbetar med den finska församlingen. Deras hjärtformade löv är mörkgröna medan den svenska församlingens löv är ljusgröna.

Dopträdet står framme nära dopfunten och är en synlig symbol för att barnen är viktiga i församlinglivet.

På de löv som hänger i trädet står det ett namn och datum för dopet - och det påminner oss alla om att vi får be för dopbarnet, familjen och faddrarna.

Från det lilla fröet växer det upp ett stort träd, och

DET ÄR kyrkoherden Niina Mura och Margareta Puiras som byggt ihop trädet och här är på väg att bära det till kyrkan.

det lilla barnet växer upp till en klok och ansvarsfull vuxen; men både barnet och träden behöver vår omsorg.

MARGARETA PUIRAS
FOTO: MARGARETA PUIRAS OCH LENITA SÖDERBLOM

LÖRDAGEN DEN 27 JANUARI var det konfirmation i S:t Görans kyrka i Mariehamn. Konfirmander: Ronja Andersson, Theo Borg, Amanda Carlsson, Nelly Enlund, Hugo Enroos, Selma Fagerholm, Isabelle Flinck, Alexandra Gustafsson, Anton Hansson, Nova Holmberg, Max Jansson, Ivan Lundberg, Amanda Löfström, Tova Nilsson, Emilia Sandvik, Anton Törnroos, Arvid Welin, Hugo Wikbäck, Robin Åkergård, Julia Öfverström. Hjälpledare: Sofia Blomqvist, Lovisa Dahlén, Sanna Hemming, Hugo Holmberg, Carl Lönngren, Anni Pellas, Emil Svensson. Präst: Gunnevi "Gunsan" Styrström. Musiker: Anders Laine. Vaktmästare: André Lindholm. FOTO: TINCA BJÖRKE

LÖRDAGEN DEN 3 FEBRUARI var det konfirmation i S:t Görans kyrka. Konfirmander: Lisa Blomqvist, Wilda Börman, Fanny Eriksson, Elias Fransson, Irma Gunell, Emma Heiniö, Andreas Holdmström, Frida Carlsson, Renée Lindholm, Mirah Lång, Ellen Mattsson, Victor Salmelin, Sean Salwathura, Emilia Silander, Sara Sjöholm, Felix Wikman, Valter Woivalin. Präst: Maria Piltz. Musiker: Guy Karlsson. Vaktmästare: Kent Ingves. FOTO: TINCA BJÖRKE

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Tredje årets Hanken-studerande önskar hyra enrumslägenhet i centrala Helsingfors. Ta gärna kontakt ifall du har några tips eller en lägenhet som står tom! Ellen Weckström, tel. 040-4149242

Präst och teologiforskare söker bostad i Helsingfors. Vi önskar 2 eller 3 rum och kök senast från 1 augusti. Kontakt: +46-70-356 95 33 alt. gille750@gmail.com

Hyres etta eller liten tvåa i Åbo centrum. Blivande ÅA studerande från Dragsfjärd. Skötsam och rökfri (man). tel:0400822107
E-post: felix.wuorio@gmail.com

En skötsam och sportig deltidssamarbetande hantverkare söker en etta i Södra Helsingfors. Även intresserad av en tvåa som lämpar sig för kompisboende (två studeranden). Redan 1.3.2018 möjlig. Tel: 0405403746/Henrik

UTHYRES

Stiftelsen Lillegården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder (ettor) i Nordsjö, ej serviceboende. 0505903780 tis-to 9-12.

Välplanerad etta i Vasa på 32 kvm med kokvrå, alkov och klädrum. 400€/mån. Tfn 050-3783321/Eva

DOMKAPILET

Enda sökanden till kyrkoherdetjänsten i **Kristinestads svenska församling** tf kyrkoherden i samma församling **Daniel Norrback** har förklarats behörig för tjänsten.

Enda sökanden till kyrkoherdetjänsten i **Vörå församling** pastor **Hans Boije** har förklarats behörig för tjänsten.

Till kontraktsprost i **Åbolands prosteri** har utsetts kyrkoherden i **Kimitoöns församling Katarina Dahlqvist** för perioden 1.3.2018-28.2.2022.

Pastor **Malena Björkgren** har förordnats att sköta en församlingsspastorstjänst i **Åbo svenska församling** på heltid tills vidare från 20.3.2018.

Församlingspastorn i **Västabolands svenska församling Maria Wikstedt** har beviljats tjänstledighet 20.3-31.7.2018 och förordnats att för samma tid fortsättningsvis sköta en församlingsspastorstjänst i **Åbo svenska församling**.

Tjänsteförhållandet för kaplanen i **Matteus församling Johan Hallvar** upphör på egen begäran från 1.6.2018.

Pastor **Pär Lidén** har förordnats att

fortsättningsvis sköta en församlingsspastorstjänst i **Åbo svenska församling** på deltid under tiden 20.3-31.7.2018.

Tjänsteförhållandet för kaplanen i **Vörå församling Tomas Klemets** upphör på egen begäran från 1.8.2018. Pastor Klemets har beviljats rätt att verka som präst i Svenska Lutherska Evangelieföreningen i Finland rf från 1.8.2018.

En kaplanstjänst i **Vörå församling** har förklarats ledig att sökas senast 12.3.2018 kl. 15.

Tjänsteförhållandet för kaplanen i **Västabolands svenska församling Janne Heikkilä** upphör på egen begäran från 1.4.2018.

Kaplanstjänsten i **Houtskärs kapellförsamling i Västabolands svenska församling** har förklarats ledig att sökas senast 12.3.2018 kl. 15.

Församlingspastorn i **Åbo svenska församling Malena Björkgren** har beviljats fortsatt tjänstledighet 20.3-31.5.2018.

Tf kyrkoherden i **Finström-Geta församling Alexandra Äng** har beviljats tjänstledighet för tiden 3.4.2018-12.2.2019.

LEDIGA TJÄNSTER

SOMMARARBETARE SÖKES till Kronoby kyrkliga samfällighet

FÖR SOMMARARBETE I:

- **Kronoby församling**, ring Valter Kangas

040-8686927

- **Nedervetil församling** ring Johannes Brännkärr

040-8686916

- **Terjärv församling** ring Sixten Ahlsved

040-8686907

Sista ansökningsdag är 16.3.2018.

Rekreationsdagar för närståendevårdare

Dagarna ordnas den 24-27.4 2018 i Herrgårdsbadet Kaisankoti som ligger i Esbo, norr om Bodom träsk.

Vi erbjuder samvaro och samtal med andra närståendevårdare, möjlighet att röra på sig i bassäng, i gymnastiksal och utomhus.

Deltagaravgiften är 95 € och i den ingår kost och logi i enkelrum.

Sista anmälningsdag är 21.3 och anmälningarna går till **Jonna Skand**, tfn 046 810 5037, jonna.skand@folkhalan.fi och **Maria Hall-Pänttjäjä**, tfn 09 2340 2540, maria.hall-panttaja@evl.fi.

Arrangörer: Folkhälsans Förbund och Helsingfors kyrkliga samfällighet med stöd av STEA.

folkhälsan

Semesterdagar för närståendevårdare och vårdtagare på Päiväkumpu badhotell i Karislojo 21-25.5 2018

Är du närståendevårdare? Vårdar du eller har du omsorg om någon närstående? Vill ni åka på semester tillsammans?

Svenska Semesterförbundet ordnar i samarbete med Folkhälsan fyra dygns semester som är anpassad för både närståendevårdare och vårdtagare. Semestern riktar sig också till er som inte får stöd för närståendevård från kommunen. Vi erbjuder trevligt program och god mat i vacker omgivning.

Ansökan: Svenska semesterförbundet, c/o Folkhälsan Välfärd, Susanna Stenman, Raseborgsvägen 10, 10600 Ekenäs, tfn 0503047642. www.semester.fi (elektronisk blankett). Sista ansökningsdag är 30.3.2018. Info och ansökningsblankett: www.folkhalan.fi/semesterstod

Dagarna ordnas med stöd av STEA.

Mera information ger också:

Folkhälsan i Åboland, Eva Björkqvist tfn 040 516 5679

Folkhälsan i Nyland, Jonna Skand tfn 046 810 5037

Folkhälsan i Österbotten, Pia Nabb tfn 050 542 8175

folkhälsan

Något vi borde skriva om?

Tfn 09-61261549

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Kristinestads kyrkliga samfällighet lediganslår en tjänst som

FÖRVALTNINGSCHEF

Arbetet inleds så snart som möjligt eller enligt överenskommelse. Förvaltningschefen ansvarar för samfällighetens ekonomi. Förvaltningschefen fungerar även som sekreterare vid gemensamma kyrkorådets möten. Av sökande förutsätts ekonomisk utbildning eller motsvarande arbetserfarenhet. Ekonomie magister-examen räknas som merit. Du har goda kunskaper i svenska och finska. Lön enligt KyrkTAK, lönesättningsgrupp J20. Prövotiden är sex månader. Till ansökan bifogas CV.

Ansökningar riktas till:

Gemensamma kyrkorådet i Kristinestads kyrkliga samfällighet, PB 59, 64 101 Kristinestad. (Märk kuvertet "ansökan förv.chef")

Ansökningarna kan också sändas per epost till:

Gem.kyrkorådets ordförande Daniel Norrback.

E-post: daniel.norrback@evl.fi

Mera upplysningar ger Daniel Norrback (040-5862370). Ansökan ska vara inlämnad senast 8.3.2018 kl 16:00.

LEDIGA TJÄNSTER I STIFTET

Kaplanstjänsten i Houtskärs kapellförsamling i Västabolands svenska församling

Språkkraven är utmärta muntliga och skriftliga kunskaper i svenska samt god förmåga att använda finska språket i tal och skrift.

En kaplanstjänst i Vörå församling

Språkkraven är utmärta muntliga och skriftliga kunskaper i svenska samt goda muntliga och skriftliga kunskaper i finska.

De som valts till tjänsterna skall uppvisa i straffregisterlagens 6 § avsett straffregisterutdrag.

Tjänsterna söks hos domkapitlet i Borgå stift senast 12.3.2018 kl. 15.00. Adress: PB 30, 06101 Borgå

KUNGÖRELSE

UNDERSTÖD

ur Gunvor och Bo Skogmans allmännyttiga minnesfond för kristen verksamhet i hemland och utland.

Fondens ändamål är att genom bidrag understöda kristen verksamhet i hem- och utland. Hit räknas även bidrag till finlandssvenska tidningar, tidskrifter, litteratur, TV-program, filmer eller skivutgivning. Bidragsmottagarna kan också vara föreningar, arbetsgrupper och enskilda personer. Församlingar, föreningar och andra organisationer kan också beviljas bidrag för att finansiera besök av gästtalare och sångare.

Alla mottagare bör tillhöra någon evangelisk luthersk organisation, väckelserörelse eller någon annan ekumenisk inriktad kyrklig organisation. Understöden skall användas för ökad kristen profilering och för att befrämja uppfattningen att bibeln är ofelbart Guds ord, som därmed har auktoritet och full relevans alla tider. Syften med stöden är att bidra till fördjupad kristen tro och ökad teologisk medvetenhet.

Understöd kan sökas ur fondens medel för ändamål enligt stadgarna. Ansökningarna skall vara oss tillhanda senast 31.3.2018 under adressen: Församlingsrådet i Kristinestads svenska församling, PB 59, 64101 Kristinestad. Bankförbindelse bifogas ansökan.

149 €
2 dygn/pers.

Vintererbjudande på Härmä Spa

Logi i dubbelrum, 2 x frukost, 2 x lunch eller middag från buffébordet, 1 x kaffe med dopp, 1 x gruppbehandling med aromatofflor & havrekudde, fri tillgång till spabadet och gymmet samt inträde till restaurangdansen.

Gäller t.o.m. 3.3.2018

Vi betjänar er på svenska!

HÄRMÄ SPA

Vaasantie 22, Ylihärmä
Tfn (06) 483 1600
www.harmaspa.fi

INKAST AMANDA AUDAS-KASS

Den dröm som jag bär på

DET ÄR HENNES studentdag och festen firas i församlingssalen. Hon har ett trassligt hem, ett hem som knappt lämpar sig för vardag och än mindre för fest. Därför firas hon i en församlingssal som flirar våldsamt med pastellfärger och åttiotal.

Det är verkligen fest! Alla studenter är naturligtvis värda att firas, men en student som har fått kämpa i hård motvind har liksom ännu mer lyster i sin lyra än de andra. Hennes lyra skiner. Vi är många som vill fira henne.

Hon håller ett tal, den unga kvinnan som är orsaken till att vi samlats. I talet tackar hon de människor som möjliggjort hennes festdag. Jag erkänner att jag är svag för sådant och när hon tackar sin trassliga mamma får jag blinka bort tårarna. När hon sedan tackar dem som har bakat tårter och kanelbullar och småbröd för festen har jag inte längre någon chans mot gråten längre. Det är nämligen några av församlingens ungdomar som har bakat och de finns förstås också på plats nu. Jag ser hur deras ryggar blir lite stolta när de nämns vid namn. Och jag ser i deras ögon att de skulle göra det igen. När som helst. Redan i morgon.

DET FINNS FÖRSTÅS något väldigt sorgligt med en ung student som inte har en familj som förmår fixa fest, men samtidigt finns det något väldigt vackert och ljusst med en församling som gör det i stället. Den där dagen såg jag något av den dröm som jag bär på, den dröm som jag envist vägrar släppa taget om. Drömmen om en församling som faktiskt är Jesus händer och fötter på den här jorden, en församling som gör skillnad på riktigt och som bär varandra och andra.

Jag har inte varit på tusen skriftskolläger, men nästan. Jag har med andra ord varit på enormt många kvällsandakter i ett stearinupp-lyst kapell med utsikt över havet. Jag har hört många unga röster berätta om Gud. Nästan alla har börjat med berättelsen om en gemenskap som de en gång såg något gott i, som de sedan ville se ännu mera av och slutligen frimodigt steg in i.

Jag erkänner – om än lite motvilligt – att jag många gånger har suttit i det där kapellet och önskat mig en djupare och mer mångsidig bild av tro än den som presenteras på andakterna. Kanske lite mer Jesus. Kanske lite mer kristet liv i vardagen. Kanske lite mer bibel och bön och gammal hederlig helgelse.

Men jag har landat i att gemenskapen faktiskt är en sjukt bra start. Kanske den absolut allra bästa.

Det var ju trots allt just den där gemenskapen som skulle få alla att förstå att vi är hans lärjungar.

Amanda Audas-Kass är lärare i modersmål och bloggare.

”När hon sedan tackar dem som har bakat tårter och kanelbullar och småbröd för festen har jag inte längre någon chans mot gråten längre.”

NAMN HISTORIA

Israels land eller det bibliska Palestina?

För en tid sedan stötte jag på uttrycket ”det bibliska Palestina” när jag läste en kristen tidning. Det påminde mig om att det skulle vara viktigt att få även små detaljer rätt. Det fanns nämligen inget Palestina under biblisk tid och därför ger uttrycket ”bibliska Palestina” en falsk bild av verkligheten. Inget att bry sig om anser kanske de flesta, till och med religionsböckerna i skolan talade ju om Palestina på Jesu tid. Men jag tror att det är viktigt att det blir rätt.

Det område som man syftar på är det område som Abraham drog upp till. Det kallas först Kanaans land, sedan Israel, Israels land, Juda, Judéen, Samarien, Galileen – men aldrig Palestina.

När romarna slagit ner det judiska upprоротet år 135 gav de området namnet Palestina, efter filistéerna som var Israels fiender. Det var ett sätt att förödmjuka upprorsmakarna. Efter det har namnet Palestina använts för

”Men i dag är saken helt annorlunda. Nu finns igen en judisk stat, Israel, på området, och samtidigt finns det araber som kallar sig palestinier som vill upprätta en egen stat på samma område.”

området i nästan 2 000 år, men det betyder inte att det finns någon biblisk koppling till namnet.

Att vi efter biblisk tid använt namnet Palestina kanske inte varit så farligt. Det har betecknat ett landområde som erövrats av romare, araber och turkar, men inte varit direkt kopplat till något folk. Araberna i området har räknat sig som araber och judarna som judar och för hundra år sedan kopplades beteckningen palestinier mera ihop med judarna i området än med araberna.

Men i dag är saken helt annorlunda. Nu finns igen en

judisk stat, Israel, på området, och samtidigt finns det araber som kallar sig palestinier som vill upprätta en egen stat på samma område.

De palestinska arabernas ledare håller på med en omskrivning av historien och i deras version har det aldrig funnits något bibliskt Israel, judiskt tempel eller någon judisk historia i området. Enligt palestinernas historieskrivning är det de som har en lång och ärofull historia i området och till exempel Jesus var enligt dem en palestinier.

Eftersom det alltså finns sådana som medvetet vill

förfalska historien är det viktigt att skribenter, präster och predikanter är noga med att hålla sig till fakta så att de inte av obetänksamhet ger stöd åt historieförfalskningen. Faktum är att det inte finns någon koppling mellan Bibelns tid, Jesus, Israels folk och begreppet Palestina.

Jag hoppas att ingen av obetänksamhet eller rädsla för att bli stämplad som pro-israelisk undviker att använda bibliska ord och begrepp när vi talar om biblisk tid. Även små detaljer påverkar åhörarens och läsarens verklighetsuppfattning i någon riktning.

Försök följa med när du läser din bibel vilka namn som används för området! Den palestinska historieförfalskningen finns dokumenterad till exempel på Palestinian Media Watch hemsida.

DANIEL BRUNELL
Karleby

Kandidatnomineringen till Finska Missionssällskapets styrelse har börjat i januari genom ett brev som har skickats från valnämnden till kyrkoherdarna.

Kandidatnamnen bör vara Finska Missionssällskapet tillhanda senast 28.2.2018.

De första kvinnliga prästerna vigdes i tjänst år 1988.

Vi firar denna 30-år långa färd 4.3.2018 i Helsingfors domkyrka. Varmt välkomna med! Vi firar en tvåspråkig mässa i kl 10:00. Efteråt fest i kryptan.

Kurs i förbön
Alskat lägergård, Korsholm 9-11-3.2018

Ledare: Jan och Erica Nygård, Anna-Maria Bäckman, Marie-Louise Örn, Boijan Roos, Tomas Portin m.fl.

Anmälan senast 2 mars till anna-maria.backman@evl.fi eller tel. 044 252 5269 Kursavgift 150 €. Mer Info: helhetgenomkristus.fi

Arrangör: Helhet genom Kristus och SFV Bildning

DÖDA

Vår kära
Nanny Alice Salo
f. Koberg

• 11.03.1918
† 29.01.2018

I ljusst och tacksamt minne bevarad

Mikael och Ragni
Michaela och Kim med familj
Evelina
Carola och Lars
Mia och Ben
Heidi och Dave med familj
Charlotta och Henry med familj
Frida
Kristian
Släkt och vänner

”Du breder kring min väg ditt ljus från evighetens värld och öppnar mig ditt fadershus vid målet av min färd.”
Psb. 288 v.8

Som vänlig inbjudan meddelas att jordfästningen äger rum lördagen den 24.02.2018 kl.11 i Nedervetil kyrka. Efter gravsättningen minnesstund i församlingshemmet. Den som vill hedra Nannys minne kan göra en inbetalning till Finska Missionssällskapets arbete i Taiwan och Nepal FI16 8000 1400 1826 72. Märk inbetalningen: ”Till minnet av Nanny”. Istället för blommor var detta mammas önskan.

NYCKELN
Professionstidning för kyrkans arbete.

Nyckeln produceras av Kyrkans central för det svenska arbetet och utkommer med fyra välmatade nummer om året. **Ett års prenumeration: 36 euro.**

Inspiration. Aktuellt. Praktiska tips. Allt för dig som är förtroendevald, frivillig eller anställd i en församling.

Ring eller e-posta in din beställning:
09 612 615 30
info@fontanamedia.fi

När barnen inte orkar leka måste man bli orolig

FLYKTINGSKAP. Kriget tvingade Muja Roses familj att fly från Sydsudans bördigaste odlingsmarker till Uganda. Tidigare tog de maten för given, men nu är Rose rädd att hennes ständigt magrande dotter ska dö av undernäring.

TEXT: ERIK NYSTRÖM FOTO: TATU BLOMQVIST

Doften av stekt lök är aptitretande var i världen man än befinner sig.

10-åriga Ayite rör om i den fräsande grytan som står på en lerugn medan mamma Muja Rose, 34, skär upp äggplantor. Ett stort träd skyddar dem från den gassande eftermiddagssolen. Måltiden börjar forma sig.

– Vi äter äggplanta en gång i veckan, okra en gång och en gång grönsaker, säger Rose som lyckats odla en liten trädgård trots den steniga marken.

– Resten av dagarna blir det bönor. Flyktingbosättningen Bidibidi är till ytan lika stort som Åbo och med sina 290 000 flyktingar skulle den vara Finlands näst folkrikaste stad efter Helsingfors. Hemma i Sydsudan arbetade Rose som lärare och familjen hade getter och höns. När barnen blev hungriga plockade de frukter och kassava från trädgården.

– Ibland när barnen är verkligt hungriga frågar de om vi inte kunde återvända till Sydsudan där det finns något att äta. Det är svårt att förklara för dem att där ännu råder krig, säger Rose.

Kriget tömde Sydsudans kornbod
Barnen var ute och lekte när kriget för ett år sedan hittade Roses familj i staden Kajo Keji i Sydsudan.

I korselden mellan regeringstrupperna och oppositionstyrkorna fattade Rose sitt livs svåraste beslut – att fly med sina fyra barn till Uganda. Hon bar sin baby på ryggen genom ödemarken och vakade på nätterna för att skydda barnen från vilda djur.

De saknade mat och vatten under den flera dagar långa färden.

– Barnen grät av hunger och utmattning. När vi hittade en uttorkad flodbädd försökte jag gräva efter vattnet som sugits upp av marken så att barnen skulle få något att dricka.

Maktkampen i Sydsudan mellan president Salva Kiir och före detta vicepresidenten Riek Machar har lett till en komplicerad etnisk konflikt där FN varnat för risken för folkmord.

Regionen Equatoria, där Roses hemstad ligger, var länge utanför kriget. Equatoria är Sydsudans kornbod och miljoner människor fick sin mat därifrån innan konflikten spred sig dit under hösten 2016. Tre fjärdedelar av Equatorias befolkning har flytt, och över en miljon har kommit till Uganda.

– Kriget har kört i väg jordbrukarna och väldiga odlingsområden står tomma. Följderna är dramatiska för tillgången till mat i Sydsudan, säger Marie Makweri som arbetat som fredskoordinator för Kyrkans Utlandshjälp i Sydsudan.

En måltid om dagen

Uganda har tagit emot alla flyktingar som kommit och det internationella samfundet har berömt landets flyk-

EN TYPISK matportion för flyktingarna består av bönor och majsgröt. På grund av en grav brist på finansiering har matportionerna halverats två gånger sedan flyktingkrisen började.

MUJA ROSE är orolig för att hennes barn inte får tillräckligt med mat. Hon har flera gånger fått sy in barnens kläder för att de ska passa kring midjan och 10-åriga Ayite (till vänster) har gått ner sex kilo på ett år.

AV EN miljon flyktingar är över 60 procent under 18-åringar. Bilden är tagen på fotbollsplanen vid Kyrkans Utlandshjälps skola som ligger på andra sidan vägen från Muja Roses lerhydda.

WANI GARANEP har lärt sig bruka jorden. Nu växer det bland annat sesam, okra och tomater bredvid familjens lerhydda.

tingpolitik. Varje familj får en bit land att bosätta sig på och bruka jorden. Men livet är inte gott för det.

Wani Garanep svettas efter att ha kämpat med den steniga jordmånen. Områdena har röjts i tidigare obebodda trakter och det är svårt att odla mat. Garanep och hans fru har fyra barn att försörja, och för stunden räcker maten till ett mål om dagen. FN delar ut mest bönor, matolja, majs mjöl och salt.

Enligt FN är Uganda vid bristningsgränsen för vad man klarar av i nuläget. Det kostar 560 miljoner euro om året att hantera krisen, men den internationella finansieringen möter bara en tredjedel av behovet. Den månatliga ransonen för majs mjöl sjönk i höst från 12 kilo per person till 6 kilo.

Tack vare Kyrkans Utlandshjälps kurs i jordbruk växer det nu sesam, okra och tomater bredvid familjens lerhydda, och i säckar med mylla gör det äggplantor och lök. Kursdeltagar-

na har fått frön och verktyg.

Garanep är utbildad till byggarbetare och i Sydsudan sålde han virke till byggprojekt. Då hade familjen råd att äta kött. Garanep önskar att också hans barn skulle få en bra utbildning.

– Men när de är hungriga orkar de inte följa med lektionerna och kommer hem innan skoldagen är över.

Hårt liv som ensamförsörjare

När Roses familj har ätit klart blir det livligt på gården. Barnen börjar hoppa hopp och 10-åriga Ayite räknar hoppen på engelska. Det gör mamma glad. Gäster gör dem ivrigare än vanligt, förklarar hon.

Mycket av livet på flyktingbosättningen kretsar kring barn eftersom över 60 procent av flyktingarna som kommit till Uganda är under 18 år gamla. Av de vuxna är största delen kvinnor.

Männen har blivit kvar för att strida – frivilligt eller av tvång – eller helt

enkelt dött. Rose har inte hört från sin man sedan familjen flydde.

– Han var ute på stan den dagen. Jag vet inte om han är levande eller död. Jag saknar honom, säger hon.

Själv sitter Rose och syr 3-åriga Wanis byxor. De måste göras mindre om midjan.

Mest orolig är hon för Ayites vikt. När de kom till Uganda för ett år sedan vägde hon 25 kilo, nu bara 19. Bristen på mat och en enformig kost gör att barnen ofta är sjuka.

När de är tysta och inte orkar leka är det dags att bli orolig.

– Om hon går ner mera kan det till och med hända att jag förlorar henne, säger Rose.

Genom insamlingen Gemensamt Ansvar kan du stöda Kyrkans Utlandshjälps katastrofarbete. Läs mera på adressen www.gemensamtansvar.fi Skribenten arbetar som informatör på Kyrkans Utlandshjälp.